

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

С.В. Волошина, П.Д. Каминський

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

**Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Ступінь «Магістр»**

Кривий Ріг
2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

С.В. Волошина, П.Д. Каминський

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

**Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Ступінь «Магістр»**

Затверджено на засіданні
кафедри підприємництва і торгівлі
Протокол № 3
від “17” вересня 2018 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 1 від “27” вересня 2018 р.

Кривий Ріг
2018

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент Г.О. Горіна
кандидат економічних наук О.В. Роженко

Волошина, С.В., Каминський, П.Д.

В 76 Методичні рекомендації для підготовки до атестаційного екзамену для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ступінь магістр / С. В. Волошина, П. Д. Каминський ; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. – 63 с.

Методичні рекомендації призначені для самостійної підготовки студентів до атестаційного екзамену і містять інформацію про порядок його проведення, критерії оцінювання, структуру, основні поняття та приклади тестів з обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки, а також приклад розв'язання практичного завдання, перелік рекомендованої для підготовки до екзамену літератури.

© Волошина С.В., Каминський П.Д., 2018
© Донецький національний
університет економіки й торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЧАСТИНА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ.....	8
2.1 Економічна діагностика.....	8
2.2 Економічне управління.....	23
2.3 Антикризове управління підприємством.....	35
2.4 Управління вартістю підприємства.....	48
ПРИКЛАД РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ.....	61

ВСТУП

Атестаційний екзамен проводиться з метою перевірити рівень теоретичних знань та практичних навичок у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і визначити їх готовність до професійної діяльності на місцях потенційного працевлаштування.

Комплексне кваліфікаційне завдання (ККЗ), рівень виконання якого встановлює сформованість професійних компетентностей у здобувача вищої освіти, містить теоретичну та практичну частини.

Теоретична частина складається з тестів з чотирьох обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а саме: «Антикризове управління підприємством», «Економічна діагностика», «Економічне управління», «Управління вартістю підприємства».

Практична частина ККЗ містить комплексне ситуаційне завдання, яке спрямоване на перевірку сформованості практичних навичок щодо визначення особливостей економічного управління підприємством в умовах постіндустріальної економіки. Варіанти завдань підібрані у відповідності з освітньо-професійною програмою спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

На атестаційному екзамені студенти мають продемонструвати:

глибокі знання і розуміння економічного управління, управління вартістю підприємства, економічної діагностики, антикризового управління підприємством, які формують основи професійної підготовки магістра;

знання та розуміння основних сфер економічного управління підприємством;

знання і навички щодо вміння комплексно аналізувати економічні явища і процеси на мікрорівні, визначати закономірності і тенденції їх розвитку, проводити факторну діагностику, розробляти стратегічні плани діяльності підприємства тощо;

здатність використовувати сучасні технічні засоби, інформаційно-комунікаційні технології, прикладне програмне забезпечення галузей економічного управління підприємства у професійній діяльності;

оволодіння стійкими навичками працювати самостійно, уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність.

ЧАСТИНА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестаційний екзамен проводиться у комп'ютерній формі за базою підготовлених випусковою кафедрою підприємництва і торгівлі комплексних кваліфікаційних завдань (ККЗ) для вибірки обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки відповідно до навчального плану спеціальності.

Викладачі дисциплін, що виносяться на екзамен, організують для студентів оглядові лекції та проводять необхідні групові та індивідуальні консультації у визначений термін.

Тривалість атестаційного екзамену становить 3 години, з яких 2 години 15 хвилин відводиться на виконання теоретичної частини ККЗ і 45 хвилин – на розв'язання ситуаційної задачі.

Результати атестаційного екзамену оголошуються Головою ЕК після закінчення перевірки усіх завдань не пізніше наступного робочого дня на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

ККЗ для кожного здобувача ступеня «магістр» складається з двох частин: теоретичної частини (включає 90 тестових завдань) і практичної частини (розв'язання ситуаційної задачі).

Кожна частина ККЗ оцінюється окремо:

- 1) 0-90 балів – теоретична частина (тестування);
- 2) 0-10 балів – практична частина (ситуаційна задача).

Методика оцінювання теоретичної частини атестаційного екзамену. Кожне тестове завдання містить чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. При відсутності відповіді або при невірній відповіді виставляється оцінка у 0 балів.

Теоретична частина включає тести з чотирьох дисциплін, кількість тестів за якими у складі ККЗ наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Структура теоретичної частини ККЗ та її оцінювання

Назва дисципліни	Кількість тестів за дисципліною	Максимальна кількість балів за дисципліною
Антикризове управління підприємством	25	25
Економічна діагностика	25	25
Економічне управління	25	25
Управління вартістю підприємства	15	15
Разом	90	90

Загальне оцінювання теоретичної частини проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей).

Методика оцінювання практичної частини атестаційного екзамену. Оцінювання результатів виконання практичної частини (ситуаційної задачі)

здійснюється безпосередньо членами Екзаменаційної комісії відповідно до шкали оцінювання, яка наведена у таблиці 2.

Таблиця 2 - Шкала оцінювання практичної частини ККЗ

Критерії оцінювання	Сума балів
Завдання виконано у повному обсязі, розрахунки правильні, висновки аргументовані, оформлення правильне та акуратне	10
Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або в оформленні, висновки недостатньо аргументовані	8-9
Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні	6-7
Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, висновки необґрунтовані або відсутні	до 6

Загальне оцінювання атестаційного екзамену за 100-бальною шкалою здійснюється шляхом підсумовування балів за усі частини ККЗ з використанням формули:

$$\text{Загальна оцінка} = \text{оцінка за теоретичну частину} + \text{оцінка за практичну частину}$$

Підсумкова оцінка виставляється за шкалою оцінювання загальних результатів атестаційного екзамену (таблиця 3).

Таблиця 3 - Шкала оцінювання загальних результатів атестаційного екзамену

100-бальна	Національна	ЄКТС	Рівень досягнень
90-100	5	A	відмінно
0-89	4	B	дуже добре
75-79		C	добре
70-74		D	задовільно
60-69	3	E	достатньо
35-59		FX	незадовільно з не допуском до захисту дипломної роботи
0-34		F	

Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

2.1 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА»

Вивчення дисципліни дозволяє сформувати професійні компетентності:

Знання і розуміння:

характеру дії економічних законів, визначення закономірностей і тенденцій розвитку економічних систем мікрорівня;
характеристики діяльності підприємства в умовах неповної інформації;
характеристики ділового іміджу підприємства в цілому і дослідження динаміки його зміни;
поглиблені знання методів і моделей економічної діагностики підприємства;
професійні знання щодо управління підприємством в умовах невизначеності зовнішнього середовища та кризового стану підприємства

Застосування знань і розуміння:

здатність оцінити ефективність функціонування підприємства і визначення на цій основі стабільності його розвитку;
здатність оцінити стабільність і динаміку розвитку підприємства як системи в умовах ентропії зовнішнього середовища;
здатність оцінити можливість наслідків прийнятих управлінських рішень, пов'язаних з різними господарськими ситуаціями: зміною кадрової структури, змінами, що відбулися в товарному постачанні, змінами у фінансовому стані постачальників і покупців продукції підприємства, станом платоспроможності самого підприємства й ін.;

вміння проаналізувати втрачені комерційні можливості підприємства в ретроспективі, пошук нових резервів поліпшення показників роботи в майбутньому з оцінкою "вузьких місць", що мають місце на підприємстві;
здатність оцінити поточний фінансовий стан підприємства, його взаємовідносини з банками, постачальниками та покупцями, характеристику перспектив розвитку цих відносин;
вміння проаналізувати різні варіанти розвитку підприємства на конкретну часову перспективу (оперативний, середньостроковий і довгостроковий прогноз) в залежності від обраної стратегії управління.

Формування суджень:

здатність до комплексного обґрунтування всіх бізнес-проектів і стратегій підприємства;
здатність встановлювати контроль над досягненням цільових орієнтирів діяльності, над ефективністю використання ресурсів;
здатність до пошуку резервів підвищення результативності економічної системи підприємства;
здатність до ухвалення управлінських рішень щодо реалізації виявлених резервів.

Рекомендована література

Основна:

1. Афанасьєв М.В. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. / М.В. Афанасьєв, Г.В. Білоконенко. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 295 с.
2. Гетьман О.О. Економічна діагностика: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.

3. Горбачук Ю.А. Економічна діагностика: інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення / Ю.А. Горбачук, Н.Б. Кушнір. – Рівне: НУВГП, 2007. – 176 с.
4. Єрмак С.О. Економічна діагностика: конспект лекцій / С.О. Єрмак; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг, 2016. – 81 с.
5. Колотілін В.М. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / В.М. Колотілін. – Кривий Ріг: КЕІ КНЕУ ім. В.Гетьмана, 2010. – 229с.
6. Костенко Т.Д. Економічна діагностика. Практикум / Т.Д.Костенко, А.А. Герасимов, В. С.Рижиков та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 186 с.
7. Косянчук Т.Ф. Економічна діагностика: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Т.Ф. Косянчук, В.В. Лук'янова, Н.І. Майорова, В.В. Швид. – Львів: «Новий Світ –2000», 2007. – 449 с.
8. Кузьмін О. Є. Економічна діагностика: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. - К.: Знання, 2012. - 298 с.
9. Фролова Л.В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: навч. посіб. / Л.В. Фролова, О.О.Никитенко, С.О. Єрмак, Л.В. Івкова. – Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. - 158с.

Допоміжна:

1. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навч. посіб. / Л.Є.Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П.Артеменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 440 с.
2. Должанський І.З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / І.З.Должанський, Т.О.Загорна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 384 с.
3. Загорна Т.О. Економічна діагностика: навч. посіб. / Т.О.Загорна. - К.: ЦУЛ, 2007. - 400 с.
4. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась та ін. - К.: КНЕУ, 2006 – 525с.
5. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навч. посіб. – вид. 2-ге перероб. та доп. / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.
6. Мельник Л.Г. Бізнес-адміністрування: магістерський курс: підруч. / за ред. Л.Г. Мельника, С.М. Ілляшенка, І.М. Сотник. – Суми: «Університетська книга», 2008. – 896 с.
7. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України № 49/121 від 26.01.01 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 7. - С. 190. (зі змінами та доповненнями).
8. Семенова Л.Н. Економічна діагностика: навч.-метод. комплекс дисципліни для студентів спеціальності «Економіка підприємства» / Л.Н. Семенова. - К.: «Університет економіки та права «КРОК», 2007. - 115 с.
9. Швиданенко Г.О. Бізнес-діагностика підприємства: навч. посіб. / Г.О. Швиданенко. - К.: КНЕУ, 2008. – 344 с.

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. Діагностику визначають як комплекс методів, спрямованих

- А. на удосконалення окремої організації або підприємства, яке використовує понятійний апарат теорії систем
- В. на удосконалення окремого підприємства, яке використовує понятійний апарат управління
- С. на поліпшення окремого підприємства
- Д. на поліпшення окремої організації або підприємства, яке використовує важелі впливу на основні техніко-економічні показники

2. Об'єктом економічної діагностики є

- А. діяльність підприємства в цілому і його структурних підрозділів

- В. фактична комерційна та фінансова діяльність підприємства
- С. функціонування підприємства в звітному періоді
- Д. функціонування підприємства в звітному періоді з пошуком резервів щодо покращення його діяльності

3. Суб'єктами економічної діагностики виступають

- А. відділи підприємства, державні інститути, існуючі інвестори, засоби масової інформації та власники підприємства
- В. аналітичні відділи підприємства, владні структури, можливі інвестори, засоби масової інформації, менеджери і власники
- С. діагностичні відділи підприємства, існуючі інвестори, засоби масової інформації та персонал управління підприємством
- Д. відділи підприємства, державні інститути, інвестори, власники підприємства

4. Основне призначення діагностики полягає в

- А. отриманні інформації від внутрішніх підсистем з метою її варіювання для розробки фінансових показників і прийняття управлінських рішень
- В. отриманні інформації від інших підсистем з метою її модифікації для нормування фінансових показників і прийняття рішень по вибору фінансової стратегії підприємства
- С. отриманні інформації з метою прийняття рішень по вибору фінансової стратегії підприємства
- Д. отриманні інформації від зовнішніх підсистем з метою її модифікації

5. Залежно від масштабів, цілей і напрямків діагностичного аналізу, а також доступної інформації про проблемні області діяльності, доцільно проводити

- А. діагностичний експрес-аналіз, комплексний діагностичний аналіз
- В. діагностичний аналіз функціональних напрямків, діагностичний аналіз прикладних питань
- С. діагностику проблемних зон, діагностику в проекті організаційного розвитку
- Д. усі відповіді вірні

6. Діагноз - це

- А. конкретне, фіксоване в часі тлумачення стану діяльності підприємства
- В. тлумачення про фактичний стан діяльності підприємства та пошук резервів щодо його поліпшення
- С. пошук резервів щодо поліпшення фактичного стану діяльності підприємства
- Д. вірна відповідь відсутня

7. У відповідності з тимчасовим діапазоном досліджень виділяють діагностику

- А. оперативну і стратегічну
- В. комплексну і спеціальну
- С. етіологічну і симптоматичну
- Д. експрес-діагностику і деталізовану

8. Виявлення «вузьких місць» у функціонуванні об'єкту – це

- А. зміст економічної діагностики
- В. результат економічної діагностики
- С. мета економічної діагностики
- Д. об'єкт економічної діагностики

9. Бажаними результатами економічної діагностики є

А. синтез коригуючого впливу для мінімізації відхилень або синтез змін до планових завдань

В. внесення пропозицій щодо зміни структури управління, стратегії управління, параметрів системи управління, в тому числі динамічних

С. визначення ефективності функціонування підприємства в динаміці

Д. фінансові результати діяльності підприємства

10. До методів діагностики слід віднести

А. аналітичні та експертні

В. динамічне програмування

С. лінійне програмування

Д. усі відповіді вірні

11. За підсумками діагностичного аналізу може бути рекомендовано

А. внести зміни в параметри організаційної системи управління (без зміни структури та стратегії)

В. змінити стратегію управління системою (об'єктом)

С. диверсифікувати або модернізувати виробництво

Д. усі відповіді вірні

12. В залежності від типу досліджуваних даних, що характеризують стан об'єкту діагностики, методи поділяються на

А. якісні та кількісні

В. аналітичні та експертні

С. абстрагування та експертних оцінок

Д. індукції та дедукції

13. Для вивчення впливу на предмет аналізу кількох факторів широко застосовуються

А. методи елімінування

В. метод Дельфі

С. метод синектики

Д. методи визначення прогнозних показників

14. Методи ранжування та комплексної рейтингової оцінки

А. застосовуються з метою діагностування позиції підприємства та його продукції серед інших підприємств галузі

В. використовують при стратегічному управлінні витратами

С. застосовуються з метою оцінки виробничого потенціалу

Д. використовують при стратегічному управлінні та довгостроковому плануванні інновацій

15. Функціонально-вартісний аналіз полягає в дослідженні

А. обсягів збуту продукції

В. позиції підприємства та його продукції серед інших підприємств галузі

С. функціональних характеристик продукції, на предмет еквівалентності їх вартості і корисності

Д. ринкового потенціалу, інновацій тощо

16. Аналіз економічного зростання і структурний аналіз є блоками системи показників

А. Du Pont

- B. Pyramid Structure of Ratios
- C. ZVEI
- D. RL

17. В економічній діагностиці застосовуються наступні системи показників

- A. логіко-дедуктивні
- B. логічні
- C. комплексні
- D. індуктивні

18. Бенчмаркінг - метод, за яким

- A. вирішуються завдання економічної оцінки досліджуваного об'єкта на основі теорії імовірності
- B. вирішуються завдання економічної оцінки досліджуваного об'єкта на основі теорії імовірності та теорії масового обслуговування
- C. вирішуються завдання економічної оцінки досліджуваного об'єкта на основі теорії імовірності та математичного програмування
- D. порівнюються характеристики конкретного об'єкта й еталонного, кращого

19. Збалансована система показників – це

- A. система показників, яка базується в основному на джерелах фінансової інформації, на її основі визначають основні чинники зими прибутковості підприємства
- B. система управління підприємством, заснована на декількох групах фінансових і не фінансових показників, що відображають ефективність досягнення цілей і зв'язок між стратегічним і оперативним рівнем управління
- C. система показників, в якій виділяють загальні і спеціальні показники
- D. система показників, яка ґрунтується на порівнянні показників діяльності підприємств

20. Стратегічна зона господарювання (СЗГ) – це

- A. оборонні або наступальні дії, спрямовані на досягнення міцних позицій у галузі
- B. система взаємозалежних видів діяльності, між якими існують зв'язки
- C. окремий сегмент ринку, на якому підприємство діє або на який прагне вийти
- D. аналіз товарів, робіт, послуг, продуктивності виробничих процесів та інших параметрів досліджуваного підприємства

21. Перша група факторів формування конкурентного середовища – це

- A. умови конкурентного середовища, що формуються державою (непрямі фактори)
- B. умови, що сформовані природними (геологічними) факторами (незмінні в часі)
- C. умови конкурентного середовища, що формуються конкурентами та іншими суб'єктами ринку(механізми встановлення загальних для ринку правил гри)
- D. умови конкурентного середовища, що формуються кожним учасником ринку в процесі його ділової активності (механізми конкурентної боротьби конкретного суб'єкта ринку)

22. Ступінь конкурентоспроможності підприємства визначається з урахуванням

- A. характеристик продукції, що випускається
- B. сегментів ринку, для яких призначена дана продукція
- C. фази життєвого циклу підприємства
- D. усі відповіді вірні

23. До середовища безпосереднього оточення відносять

- А. частину зовнішнього середовища, з якою підприємство конкретно й безпосередньо взаємодіє
- В. частину зовнішнього середовища, з якою підприємство безпосередньо не взаємодіє
- С. частину внутрішнього середовища
- Д. вірна відповідь відсутня

24. Для оцінки ступеня монополізації ринку, що зворотно пропорційна інтенсивності конкуренції, використовують: CR(4) – це

- А. показник концентрації, що характеризує загальну частку підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- В. показник концентрації, що характеризує загальну частку десяти підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- С. індекс, що характеризує загальну частку чотирьох підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- Д. чотиричастковий показник концентрації, що характеризує загальну частку чотирьох підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку

25. Для оцінки ступеня монополізації ринку, що зворотно пропорційна інтенсивності конкуренції, використовують: CR(10) – це

- А. десятичастковий показник концентрації, що характеризує загальну частку десяти підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- В. індекс, що характеризує загальну частку чотирьох підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- С. чотиричастковий показник концентрації, що характеризує загальну частку чотирьох підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку
- Д. показник концентрації, що характеризує загальну частку підприємств з максимальним обсягом товарів на аналізованому ринку

26. Рейтинг – це

- А. індивідуальний кількісний показник оцінки будь-яких успіхів об'єкта оцінювання в якомусь класифікаційному переліку (рейтинг-листі), узагальнюючий, синтезований показник, який охоплює різні характеристики об'єкта оцінювання
- В. забезпечення ефективного використання інвестованого капіталу
- С. ієрархічна система, в якій між об'єктами за певними принципами встановлено якісне співвідношення переваг і визначено їх місце в ранжованому ряду
- Д. сукупність якісних і вартісних характеристик продукції, що сприяють створенню переваги даного продукту перед продуктами конкурентами в задоволенні конкретної потреби покупця, що забезпечують можливість успішного продажу на певному ринку

27. Методи проведення рейтингової оцінки діяльності підприємства включають

- А. метод умовно-еталонного підприємства
- В. метод максімімуму,
- С. метод суми місць
- Д. усі відповіді вірні

28. Метод умовно-еталонного підприємства полягає в тому, що

- А. в основі розрахунку підсумкового показника рейтингової оцінки лежить порівняння підприємств по кожному показнику з умовним еталонним підприємством, яке має найкращі результати за всіма порівнюваними показниками
- В. проводиться оцінка по різним формулам для показників-стимуляторів і показників-дестимуляторів

С. визначається умовно-еталонне підприємство, а потім кожному показнику встановлюється місце в залежності від його значення (чим ближче значення показника до оптимального - тим вище місце)

Д. дослідження процесів здійснюється шляхом створення їхніх математичних моделей і дослідження цих моделей

29. SWOT-аналіз – це

А. інструмент для стратегічного аналізу і планування в маркетингу

В. аналітичний інструмент стратегічного менеджменту

С. інструмент чотирьохкомпонентного стратегічного аналізу макросередовища

Д. виявлення сильних і слабких сторін, які потребують найбільшої уваги і зусиль з боку підприємства

30. До BSC-модель Нортон-Каплана відноситься 4 стратегічно важливі аспекти діяльності підприємства

А. взаємини з клієнтами, внутрішні процеси діяльності, фінанси, інновацій розвитку і підготовки кадрів

В. взаємини з постачальниками, зовнішні процеси діяльності, фінанси, інновацій розвитку і підготовки кадрів

С. взаємини з клієнтами, зовнішні процеси діяльності, доходи, інвестиційний розвиток і підготовки кадрів

Д. взаємини з клієнтами, внутрішні процеси діяльності, фінанси, інвестиційний розвиток і підготовки кадрів

31. Система «Tableau de bord» - це інструмент управління для вибору

А. документування, діагностики та інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків грошових показників

В. документування, діагностики та інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків фінансових і нефінансових показників

С. документування, інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків нефінансових показників

Д. документування, інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків грошових і негрошових показників

32. Функціональні показники обов'язково повинні відповідати наступним вимогам

А. показники повинні бути неконтрольовані

В. вони повинні бути розраховані з випередженням функціональних, тобто спочатку йдуть деякі дії, а лише потім визначається їх результат, а не навпаки

С. повинні існувати причинно-наслідкові зв'язки між функціональними і цільовими показниками

Д. всі відповіді вірні

33. Керуючись законом Парето, яке співвідношення результатів до факторів слід вважати вірним

А. 60% результат на 40% факторів

В. 80% результат на 20% факторів

С. 50% результат на 50% факторів

Д. 70% результат на 30% факторів

34. До системи «Tableau de bord» рекомендовано вводити такі рубрики

А. операційні умови виробництва, комерційний стан, фінансовий стан, економічний стан, стан роботи з персоналом

В. технічні умови виробництва, комерційний стан, грошовий стан, економічний стан, стан роботи з персоналом

С. технічні умови виробництва, комерційний стан, фінансовий стан, економічний стан, стан роботи з персоналом

Д. операційні умови виробництва, комерційний стан, грошовий стан, економічний стан, стан роботи з персоналом

35. До відмінностей між збалансованою системою показників і Tableau de bord слід віднести

А. відсутність чіткої структури в Tableau de bord і її наявності в ЗСП

В. в Tableau de bord не враховуються взаємозв'язку між цільовими показниками, а значить і між функціональними показниками, які сприяють досягненню значень цільових показників

С. в Tableau de bord не приділяється увага зовнішніх чинників, що впливає на діяльність підприємства і відповідно, в звітах Tableau de bord не міститься інформація для зовнішніх користувачів

Д. всі відповіді вірні

36. Під універсальна система показників (TPS) розуміється

А. систематичний процес безперервного, послідовного і регулярного вдосконалення, розвитку та навчання

В. спрямований на стійке зростання результатів діяльності співробітників і організації

С. удосконалення, розвиток і навчання

Д. всі відповіді вірні

37. Система управління на основі EVA спрямована на збільшення

А. вартості

В. кількості

С. якості

Д. прибутковості

38. До основного призначення ЗСП можна віднести

А. обґрунтування показників і контроль виконання стратегії

В. удосконалення, розвиток і навчання

С. спрямований на стійке зростання результатів діяльності співробітників і організації

Д. не має вірної відповіді

39. Під релевантністю визначення ключових показників ефективності розуміється те, що

А. система показників вимагає оптимального їх поєднання, виключення ефекту субоптимізації, тобто поліпшення одного показника за рахунок інших

В. оскільки ЗСП призначена для загальної оцінки різних функцій підприємства, то її показники повинні мати чітке фіксоване значення, яке дозволяє визначити внесок в загальний успіх

С. показників має бути така кількість, яка дозволить мати повну уяву про діяльність підприємства.

Д. показники в ЗСП повинні точно відображати процес або мету, які оцінюються

40. Необхідність узагальнення результатів діагностики обумовлена

А. широким спектром напрямів дослідження

- В. великою кількістю параметрів, що діагностуються
- С. суперечністю результатів, отриманих по окремих напрямках оцінки
- Д. всі відповіді вірні

41. Розробка інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства здійснюється за наступними етапами

- А. визначення основних напрямів оцінки, вибір показників по кожному з аналітичних напрямів
- В. визначення для кожного з показників нормативного значення і їх значущості
- С. формування узагальнюючого інтегрального показника з урахуванням всіх аналітичних напрямів
- Д. все вище перераховане

42. Інтегральна оцінка ефективності управління підприємством передбачає визначення таких узагальнюючих показників

- А. показник ефективності управління окремим підприємством з погляду стратегічної перспективи
- В. показник оперативної ефективності управління окремим підприємством
- С. показник ефективності управління окремим підприємством в цілому
- Д. все вище перераховане

43. Коефіцієнт Кендала відображає

- А. структурне відхилення нормативного ряду від фактичного
- В. об'ємне відхилення фактичного ряду від нормативного
- С. об'ємне і структурне відхилення нормативного ряду від фактичного
- Д. міру рангової кореляції, тобто подібності упорядкування даних, коли вони упорядковані за своєю величиною

44. Методика інтегральної оцінки ефективності управління підприємством дозволяє

- А. використовувати інтегральні моделі не тільки в цілях аналізу, але і в процесі прогнозування діяльності підприємства
- В. визначити ступінь впливу окремих параметрів на ефективність діяльності підприємства в цілому
- С. здійснювати оптимізаційні розрахунки по вибору найбільш оптимального поєднання планових показників
- Д. все вище перераховане

45. Використання графічного методу узагальнення аналітичної інформації дозволяє

- А. візуально представити економічну ситуацію, яка склалася на підприємстві
- В. відобразити проблеми підприємства у взаємозв'язку параметрів, що діагностуються
- С. відобразити досягнення підприємства у взаємозв'язку параметрів, що діагностуються
- Д. усі відповіді вірні

46. Скільки всього існує етапів розробки інтегральної оцінки

- А. 10
- В. 6
- С. 2
- Д. 15

47. Сукупність ресурсів, що використовуються системою для досягнення цілей свого існування, називається

- A. вихід
- B. процес
- C. вхід
- D. ресурсоемність

48. Зміна властивостей початкового ресурсу, називається

- A. вихід
- B. процес
- C. вхід
- D. ресурсоемність

49. Коефіцієнт Спірмена відображає

- A. об'ємне відхилення фактичного ряду від базового
- B. об'ємне відхилення фактичного ряду від нормативного
- C. структурне відхилення нормативного ряду від фактичного, коли враховуються перестановки (інверсії) показників один щодо одного в фактичному ряду в порівнянні з нормативним
- D. структурне відхилення нормативного ряду від фактичного

50. Планування визначає

- A. короткострокові, середньострокові та довгострокові перспективи розвитку та бажаний майбутній стан підприємства як складової економічної (організаційної) системи
- B. здійснення оперативних дій по забезпеченню поточної діяльності підприємства з метою виконання планових показників та графіків виконання робіт, включаючи взаємозв'язок між усіма складовими системи
- C. здійснення функцій по ідентифікації поточного стану об'єкту управління та системи в цілому
- D. здійснення функцій, спрямованих на встановлення ефективних взаємозв'язків між елементами системи управління

51. Аспектом конкурентоспроможності підприємства, що відповідає за якість та інші споживчі характеристики виробу є

- A. перший
- B. другий
- C. третій
- D. немає правильної відповіді

52. Для досягнення запланованих конкурентних переваг повинна ставитися наступна вимога

- A. точність
- B. складність
- C. унікальність
- D. мінімальна розмірність

53. При аналізі конкурентних переваг необхідно враховувати

- A. унікальність конкурентної переваги
- B. повноту набору
- C. ненадмірність
- D. мінімальна розмірність

54. Визначення «представлення у виді матриці структурованих певним чином факторів, що впливають на діяльність підприємства» відноситься до

- A. конкурентоспроможність підприємства
- B. теорія ефективної конкуренції
- C. SWOT-аналіз
- D. управлінська діагностика

55. До якого методичного підходу до оцінки та аналізу конкурентоспроможності підприємства можна віднести «матричні або портфельні моделі; факторні моделі М. Портера; PIMS-модель; GAP-аналіз; модель взаємодії»

- A. змішані методики
- B. графічні методики
- C. економіко-математичні
- D. описові методики

56. До сильних сторін підприємства можна віднести

- A. диференціацію товарів
- B. втрату репутації в споживачів
- C. виробництво з високими витратами
- D. слабку систему розподілу

57. До слабких сторін підприємства відноситься

- A. диференціація товарів
- B. недостатність заходів для пом'якшення конкурентного тиску
- C. достатність фінансових ресурсів
- D. концентрація на швидко зростаючих сегментах ринку

58. До методу експертних оцінок не відносяться такі складові, як

- A. інтуїтивно-логічний аналіз завдання
- B. визначення рішення завдань
- C. рішення та видача кількісних або якісних оцінок
- D. обробка результатів рішення

59. Метод Дельфі

- A. полягає в наданні експертом письмових відповідей на запитання анкети
- B. являє собою удосконалення групового підходу до вирішення завдання розробки прогнозу, оцінки за рахунок взаємної критики поглядів окремих спеціалістів, висловлюваних без безпосередніх контактів між ними та при збереженні анонімності думок чи аргументів па їх захист
- C. полягає у виробленні експертами кращого варіанта досягнення поставленої мети з урахуванням усіх висловлених на нараді пропозицій, ідей
- D. полягає у виборі оптимального незалежного рішення із числа висловлених експертами на нараді

60. Величина, яка ділить чисельність упорядкованого варіаційного ряду на дві рівні частини: одна частина має значення варіюючої ознаки менші, ніж середній варіант, а інша – великі, називається

- A. медіана
- B. мода
- C. варіативна
- D. коефіцієнт кореляції

61. Складовими виробничого потенціалу промислового підприємства є

- A. технічний та технологічний потенціал

- В. проектний потенціал, управлінський потенціал
- С. ресурсний потенціал
- Д. усі відповіді вірні

62. Що відображає рівень конкурентоспроможності підприємства

- А. ресурсний потенціал
- В. економічний потенціал
- С. сукупний потенціал
- Д. соціальний потенціал

63. До якої предметної складової потенціалу підприємства відносять: потенційні можливості основних засобів; потенційні можливості професійних кадрів; потенційний обсяг виробництва продукції; потенційні можливості використання сировини і матеріалів

- А. фінансовий потенціал
- В. ринковий потенціал
- С. виробничий потенціал
- Д. немає вірної відповіді

64. Модель економічного потенціалу не визначається

- А. обсягом та якістю наявних у нього ресурсів
- В. змінами зовнішнього середовища
- С. фінансовими можливостями
- Д. інформаційними можливостями

65. Яку оцінку не застосовують в процесі характеристики потенціалу

- А. вартісну
- В. евристичну
- С. нормативну
- Д. натуральну

66. Оцінка потенціалу яким методом передбачає, в першу чергу, приділення уваги чинникам оточення та функціональним особливостям

- А. порівняльним
- В. результативним
- С. витратним
- Д. дохідним

67. За допомогою якого методу оцінка потенціалу базується на залежності вартості об'єкта оцінки від можливостей його ефективного використання, тобто можливих результатів

- А. порівняльного
- В. результатного
- С. витратного
- Д. нормативного

68. Який з методів оцінки вартості потенціалу оцінює вартість об'єкту на засаді величини чистого потоку позитивних результатів від його використання

- А. витратний
- В. порівняльний
- С. результативний
- Д. немає правильної відповіді

69. Показниками технічного рівня устаткування є

- A. продуктивність, надійність, довговічність
- B. питома металомісткість, середній строк експлуатації
- C. частка прогресивних видів обладнання в загальній кількості та частка технічно й економічно застарілого обладнання в загальному парку
- D. усі відповіді вірні

70. При проведенні діагностики виробничого потенціалу підприємства необхідними є

- A. детальна інвентаризація основних засобів підприємства й роздільна оцінка корисності кожної одиниці для виробництва
- B. виявлення у складі устаткування універсального, спеціалізованого та гнучкого автоматизованого технологічного комплексів
- C. вивчення техніко-економічних характеристик устаткування за даними інвентаризації та технічної документації
- D. ринкова оцінка активів

71. Відсутність різного роду небезпек і загроз, або наявність можливостей щодо їх попередження, захисту своїх інтересів та недопущення втрат нижче критичної межі – це

- A. економічна безпека підприємства
- B. безпека підприємства
- C. загроза економічній безпеці підприємства
- D. криза на будь-якому підприємстві

72. Що саме проявляється у формі суттєвого порушення економічної рівноваги й загострення фінансово-економічних протиріч та має циклічний характер

- A. економічна безпека підприємства
- B. безпека підприємства
- C. загроза економічній безпеці
- D. криза на будь-якому підприємстві

73. До зовнішніх факторів відносять

- A. тип економічної системи, темп і розміри інфляції, нестабільність податкової системи, незбалансована кредитна політика або її повна відсутність, економічна невизначеність або нестабільність регулюючого законодавства
- B. міжнародна конкуренція, зниження ємності внутрішнього ринку, посилення монополізму на ринку, нестача резерву виробничої потужності
- C. політико-правова нестабільність і стихійні лиха, погіршення криміногенної ситуації, недостатність кваліфікації у працівників
- D. помилкова ринкова філософія підприємства, відсутність або неправильні принципи її дії, високий рівень комерційного ризику, недостатнє знання кон'юнктури ринку, відсутність гнучкості в управлінні, недостатньо якісна система бухгалтерського обліку й звітності

74. До управлінських внутрішніх факторів відносять

- A. тип економічної системи, темп і розміри інфляції, нестабільність податкової системи, незбалансована кредитна політика або її повна відсутність, економічна невизначеність або нестабільність регулюючого законодавства
- B. міжнародна конкуренція, зниження ємності внутрішнього ринку, посилення монополізму на ринку, величина платоспроможного попиту клієнтів-підприємств, ріст пропозиції товарів-субститутів, порушення традиційних господарських зв'язків
- C. політико-правова нестабільність і стихійні лиха, погіршення криміногенної ситуації

D. помилкова ринкова філософія підприємства, відсутність або неправильні принципи її дії, високий рівень комерційного ризику, недостатнє знання кон'юнктури ринку, відсутність гнучкості в управлінні, недостатньо якісна система бухгалтерського обліку й звітності

75. За можливістю діагностування та прогнозування фактори виникнення кризової ситуації в діяльності підприємства можна розглядати як

- A. організаційні, правові, фінансові, управлінські
- B. управлінські, виробничі, ринкові
- C. такі, що діагностуються, прогнозовані і такі, що не піддаються прогнозуванню
- D. зовнішні та внутрішні

76. Оцінка рівня загрози включає

- A. внутрішні негативні дії, зовнішні негативні дії
- B. внутрішні негативні дії, зовнішні негативні дії, форс-мажорні обставини
- C. ринкові негативні дії, екологічні негативні дії, правові негативні дії
- D. немає правильної відповіді

77. Система раннього попередження та реагування — це

A. комплекс методів математичної статистики, за допомогою якого здійснюється класифікація досліджуваних підприємств, залежно від значень обраної сукупності показників відповідно до побудованої матричної шкали

B. особлива інформаційна система, за допомогою якої керівництво підприємства отримує інформацію про потенційну загрозу діяльності, яка може насуватися як із зовнішнього, так із внутрішнього середовища

- C. дослідження показників та класифікація підприємств за принципом дихотомії
- D. немає правильної відповіді

78. Під поняттям «дискримінантний аналіз» розуміють

A. комплекс методів математичної статистики, за допомогою якого здійснюється класифікація досліджуваних підприємств, залежно від значень обраної сукупності показників відповідно до побудованої матричної шкали

B. особлива інформаційна система, за допомогою якої керівництво підприємства отримує інформацію про потенційну загрозу діяльності, яка може насуватися як із зовнішнього, так із внутрішнього середовища

- C. дослідження показників та класифікація підприємств за принципом дихотомії
- D. немає правильної відповіді

79. Точність прогнозування банкрутства становить 92% за моделлю

- A. Бівера
- B. Вайбеля
- C. Спрінгейта
- D. Альтмана

80. Метод визначення рівня економічної безпеки підприємства, який заснований на порівнянні розрахункової величини реінвестованого прибутку підприємства з обсягом засобів, необхідних для розширеного відтворення капіталу підприємства - це

- A. нормативний метод
- B. відтворювальний метод
- C. ресурсний метод
- D. імовірнісний метод

2.2 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

Вивчення дисципліни дозволяє сформувати професійні компетентності:

Знання і розуміння:

знання системи економічного управління підприємством;
поглибленні знання щодо економічного порядку на підприємстві;
сучасні уявлення про систему бюджетного управління підприємством;
розуміння змісту та логіки організації бюджетного управління на підприємстві;
професійні знання щодо економічного управління на підприємстві

Застосування знань і розуміння:

здатність застосовувати технологію формування операційних бюджетів;
здатність провести фінансову діагностику підприємства;
здатність здійснювати управління робочим капіталом;
уміння здійснювати управління грошовими потоками підприємства;
здатність розробляти та застосовувати механізми економічного управління на підприємстві

Формування суджень:

здатність планувати і організовувати економічне управління на підприємстві;
здатність застосовувати основні підходи до бюджетного управління на підприємстві;
уміння застосовувати методи та аналізувати результати фінансової діагностики

Рекомендована література

Основна:

1. Євдокимова Н.М. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / Н.М. Євдокимова, Л.П. Батенко, В.А. Верба та ін. – К.: КНЕУ, 2011. – 327 с.
2. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: монография / Е.В.Лапин. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2009. - 264с.
3. Ларка Л.С. Економічне управління підприємством: конспект лекцій / Л. С. Ларка. – Харків: НТУ «ХП», 2017. – 84 с.
4. Лебідь І.О. Економічне управління підприємством: навч.-метод. посіб. / І.О. Лебідь. - Дніпропетровськ, - Дніпропетр. держ. фін. акад., 2015. – 58 с.
5. Лохман Н.В. Економічне управління: конспект лекцій / Н.В. Лохман; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 101 с.
6. Попов Е. Рыночный потенциал предприятия / Е. В. Попов. – М.: ЗАО «Экономика», 2012. - 326с.
7. Смирнов Э.А. Разработка управленческих решений: учеб. для вузов / Э.А. Смирнов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. - 271с.
8. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / О.О. Терещенко. - К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
9. Хруцкий В.Е. Внутрифирменное бюджетирование: настольная книга по постановке финансовго планирования / В.Е. Хруцкий, Т.В. Сизова, В.В. Гамаюнов. - М.: Финансы и статистика, 2007. – 365 с.
10. Экономическая стратегия фирмы / под ред. проф. А.П. Градова. - СПб: Спец-Лит, 2009. – 589 с.

Допоміжна:

1. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / В.О. Василенко. - К.: ЦУЛ, 2002. - 356с.
2. Василенко В.О. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. - К.: ЦУЛ, 2002. - 378с.
3. Величко В.В. Економічна діагностика: конспект лекцій / В. В. Величко. – Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. – 41 с.
4. Виханський О.С. Стратегический менеджмент: навч. посіб. / О.С. Виханский. - М.: Гардарики, 2003. – 298 с.
5. Володькина М.В. Стратегический менеджмент: навч. посіб. / М.В. Володькина. - К.: Знання-Прес, 2002. – 149 с.
6. Гавва В.Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навч. посіб. / В.Н. Гавва, Є.А. Божко. - К.: ЦНЛ, 2004. – 204 с.
7. Добровольський Е.Е. Бюджетирование: шаг за шагом / Е.Е. Добровольський, Б.В. Карабанов, П.О. Боровков. – СПб.: Питер, 2008. – 448с.
8. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська. - К.: ЦНЛ, 2005. - 352с.
9. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексюк. - К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. Бюджет, який показує витрати на реалізацію продукції підприємства (витрати на рекламу, комісійні посередникам, транспортні витрати тощо), це

- А. бюджет комерційних витрат
- В. бюджет адміністративних (управлінських) витрат
- С. бюджет загальновиробничих витрат
- Д. бюджет виробничих витрат

2. Загальна політика управління прибутком, що полягає в оптимізації пропорцій між споживчою та капіталізованою його частками з метою підвищення ринкової вартості підприємства, це

- А. фінансова політика
- В. інвестиційна політика
- С. дивідендна політика
- Д. немає правильної відповіді

3. Структурним підрозділом, який має право здійснювати інвестиції та відповідає за величину віддачі від інвестицій, є

- А. центр витрат
- В. центр доходу
- С. центр прибутку
- Д. центр інвестицій

4. Модель економічного управління підприємством «витрати – обсяг – прибуток» (Cost-Volume-Profit) визначає

- А. обсягу продажів, що забезпечує відшкодування всіх витрат і бажаного прибутку;
- В. розміру прибутку за певного обсягу продажів;
- С. впливу зміни розміру витрат, обсягу та ціни реалізації на прибуток підприємства;
- Д. все вищеперераховане

5. Сфера діяльності фінансового планування охоплює в основному перерозподільні процеси, які здійснюються за допомогою фінансів при утворенні, розподілі та використанні фондів грошових коштів, розглядається як

- A. завдання фінансового планування
- B. ознака фінансового планування
- C. ціль фінансового планування
- D. мета фінансового планування

6. Вимагає, щоб розроблена система планів мала можливість коригування при зміні фінансово-економічних умов у суспільстві

- A. принцип ефективності
- B. принцип економічності
- C. принцип гнучкості
- D. принцип інтегрованості

7. Етап фінансового планування, при дії якого відбувається визначення фактичних кінцевих результатів діяльності підприємства, порівняння їх із запланованими показниками, виявлені причин відхилень від планових показників, розробці заходів щодо усунення негативних явищ, це

- A. аналіз фінансової ситуації
- B. розробка загальної фінансової стратегії підприємства
- C. аналіз і контроль виконання фінансових планів
- D. розробка оперативних фінансових планів

8. Організація виготовлення і постачання продукції необхідної якості й встановленої собівартості в заплановані терміни - це

- A. стратегічне управління підприємством
- B. управління маркетингом
- C. управління виробництвом
- D. управління фінансами

9. Методами економічного управління підприємством є

- A. системний метод та метод порівняння
- B. економіко-математичні методи
- C. економіко-логічні методи
- D. загальнонаукові методи

10. Категорії економічного управління підприємством - це

- A. спільні для більшості економічних дисциплін
- B. такі, що переважно відображають організаційні явища та процеси, які відбуваються в соціальних та соціально-економічних системах
- C. такі, що розкривають технологію організаційної діяльності та управління
- D. все вищеперераховане

11. Закони економічного управління підприємством включають

- A. різноманіття та альтернативності розвитку соціальних систем
- B. відмінності між суб'єктом та об'єктом управління
- C. синергії, самозбереження, інтеграції і диференціації організацій
- D. все вищеперераховане

12. Оцінювання отриманих результатів і визначення їх відповідності плановим значенням - це

- A. планування
- B. контролінг
- C. управлінський облік
- D. контроль

13. Періодом дії інструмент арія логістики, аналізу знижок, методів інвестиційного аналізу є

- A. цільовий
- B. стратегічний
- C. оперативний
- D. немає правильної відповіді

14. Перспектива ЗСП, що складається з фінансово-економічних показників на рівні організації або бізнес-напрямків, які відображають стратегічні цілі власників, це

- A. фінансова перспектива
- B. клієнтська перспектива
- C. перспектива внутрішніх процесів
- D. перспектива працівників та інфраструктури

15. Періодом дії аналізу витрат за центрами обліку та звітності, сітьового планування, графіка Гантта, методів ціноутворення є

- A. цільовий
- B. стратегічний
- C. оперативний
- D. немає правильної відповіді

16. Сферою використання системи документообігу, карти бізнес-процесів є

- A. облік
- B. організація інформаційних потоків
- C. планування
- D. моніторинг і контроль

17. План компанії, виражений у кількісних, переважно фінансово-економічних показниках, на певний період часу, який показує, які будуть отримані доходи від діяльності всіх підрозділів з досягнення встановлених цілей, які при цьому будуть понесені затрати та які фінансові результати отримає підприємство, це

- A. стратегічний план
- B. фінансовий план
- C. бюджет
- D. немає правильної відповіді

18. ABC-аналіз - це

- A. інструмент контролінгу
- B. метод контролінгу
- C. мета контролінгу
- D. все вищеперераховане

19. Об'єктами бюджетування, тобто одиницями, щодо яких розробляються бюджети, можуть бути

- A. компанія в цілому (холдинг або підприємство); окремі бізнес-одиниці компанії;

- В. підрозділи підприємства — центри фінансової відповідальності; сегмент ринку або група клієнтів;
- С. продуктові групи; бізнес-процеси; проекти;
- Д. все вищеперераховане

20. Визначена в часі сукупність послідовних дій суб'єктів бюджетування з розробки бюджетів, оперативного контролю та аналізу їх виконання, а також перегляду та корегування окремих статей бюджетів, що повторюється з певною періодичністю, це

- А. бюджетний процес
- В. бюджетний цикл
- С. об'єкт бюджетування
- Д. метод бюджетування

21. За призначенням розрізняють наступні види бюджетів підприємства

- А. операційні, фінансові, мастер-бюджет
- В. статичні, гнучкі
- С. основні, допоміжні, спеціальні
- Д. одно варіантні, багатоваріантні

22. Система планів, повноваження органів управління структурних підрозділів у сфері планування, система звітності, інформаційна система деталізовано розписані в

- А. регламенті системи економічного управління
- В. рекомендаційних положеннях
- С. розпорядженнях керівників
- Д. немає правильної відповіді

23. Традиційно до складу економічних служб входить

- А. планово-економічний відділ, фінансовий відділ
- В. відділ організації праці та заробітної плати
- С. бухгалтерія
- Д. все вищеперераховане

24. Права, обов'язки та правила взаємодії органів управління підприємством взагалі та економічного управління зокрема прописані в

- А. положеннях про службу та посадових інструкціях
- В. загальних положеннях управління підприємством
- С. посадовій інструкції працівників
- Д. немає правильної відповіді

25. Посадова інструкція складається з таких розділів

- А. загальні положення, завдання та обов'язки, права
- В. відповідальність, «повинен знати», кваліфікаційні вимоги
- С. взаємовідносини (зв'язки) за професією, посадою
- Д. все вищеперераховане

26. Раціоналізація й оптимізація використання ресурсів організації з огляду на інтереси підприємства загалом, це

- А. функції бюджетування
- В. стратегії бюджетування
- С. цілі бюджетування
- Д. система бюджетування

27. Бюджети, з яких починається процес бюджетного планування і які відображають деталізовану інформацію, це

- A. первинні бюджети
- B. одно варіантні бюджети
- C. безперервні бюджети
- D. поточні бюджети

28. Бюджетування як метод управління дає змогу

- A. формувати й корегувати стратегічні плани та наміри керівництва через відображення планових і фактичних результатів діяльності компанії
- B. здійснювати контроль за плановим і фактичним рівнем витрат, оцінювати їх адекватність
- C. здійснювати загальний управлінський вплив на планування та координацію діяльності всіх служб і підрозділів підприємства
- D. все вищеперераховане

29. До недоліків бюджетування відносять

- A. стимулювання компанії та її керівників до свідомого планування своїх дій та економічного оцінювання їх результатів
- B. збільшує обсяг паперової роботи, потребує витрат часу
- C. сприяння перспективному мисленню, організація та координація роботи підрозділів
- D. все вищеперераховане

30. За змістом бюджети поділяють на

- A. операційні, фінансові, мастер-бюджет
- B. планові, фактичні
- C. основні, допоміжні, спеціальні
- D. стратегічні, поточні, оперативні

31. За параметрами діяльності бюджети поділяють на

- A. операційні, фінансові, мастер-бюджет
- B. прирісні (інкрементні), з нуля, рамочні
- C. планові, фактичні
- D. стратегічні, поточні, оперативні

32. Бюджет виробництва, бюджет закупок, бюджет прямих витрат на сировину і матеріали відносяться до

- A. операційних бюджетів
- B. фінансових бюджетів
- C. майстер-бюджетів
- D. планових бюджетів

33. Бюджети, що передбачають корегування планових бюджетів залежно від фактичних обсягів діяльності підприємства, це

- A. статичні
- B. гнучкі
- C. основні
- D. допоміжні

34. Бюджети, які передбачають можливість коливань бюджетних статей у межах певного коридору залежно від прогнозованих можливих змін параметрів, що впливають на бюджетні доходи й витрати, це

- A. статичні

- В. прирісні
- С. бюджети «з нуля»
- Д. рамочні

35. Бюджети, які відображають можливі оптимістичні очікувані й песимістичні сценарії перебігу, подій на основі відповідних прогнозів зміни зовнішнього середовища функціонування підприємства, це

- А. статичні
- В. капітальні
- С. багатоваріантні
- Д. одноваріантні

36. За характером поведінки залежно від зміни обсягів діяльності витрати поділяють на

- А. постійні, змінні, умовно-постійні
- В. прямі, непрямі
- С. одноелементні, комплексні
- Д. основні, накладні

37. Структуризація витрат, яка використовується для визначення бюджетів накладних витрат усіх структурних підрозділів, дає змогу оцінити найбільш вагомі види витрат з метою подальшого пошуку шляхів їх економії та скорочення, здійснюється за ознакою

- А. за роллю у виробничому процесі
- В. за можливістю віднесення на собівартість конкретної продукції
- С. за економічними елементами
- Д. за характером відношення до собівартості продукції

38. Витрати, що відображаються в операційних бюджетах компанії та характеризують вартість ресурсів, які використані на виробництво й реалізацію продукції та послуг підприємства, розглядаються як

- А. постійні
- В. операційні
- С. прямі
- Д. фінансово-інвестиційні

39. Завдання бюджетування полягають у

- А. прогнозуванні фінансового стану, ресурсів, доходів і витрат підприємства
- В. оцінюванні всіх аспектів діяльності підприємства за допомогою фінансових показників
- С. раціоналізації й оптимізації використання ресурсів організації з огляду на інтереси підприємства загалом
- Д. обліку, контролю та аналізу фінансово-економічного стану підприємства

40. Основними складовими системи бюджетування є

- А. методи та інструменти фінансового управління
- В. регламент розробки й контролю бюджетів
- С. автоматизація процесів бюджетування
- Д. все вищеперераховане

41. Формування фінансової структури компанії з виділенням об'єктів бюджетування - це

- А. методи та інструменти фінансового управління
- В. регламент розробки й контролю бюджетів
- С. автоматизація процесів бюджетування

D. немає правильної відповіді

42. Умови формування, упровадження й функціонування системи бюджетування включають

- A. удосконалення структури підприємства, його бізнес-процесів; забезпечення їх прозорості
- B. стандартизація даних та їх спільне виконання всіма бізнес-одинацями фірми
- C. інтеграція бюджетування з організаційною та інформаційною структурами компанії
- D. все вищенаведене

43. Побудова й забезпечення ефективного використання системи бюджетування вимагають дотримання принципу

- A. безперервного складання й корегування бюджетів
- B. збалансованості та конфіденційності
- C. уніфікованості форматів, процедур, регламентів
- D. все вищенаведене

44. Обрати принцип, який передбачає, що бюджетування є важливим інструментом фінансового управління підприємством, яке повинно здійснюватись з єдиного центру

- A. принцип повноти
- B. принцип координації
- C. принцип централізації
- D. принцип спеціалізації

45. Кожний бюджет нижчого рівня є деталізацією бюджету більш високого рівня, тобто бюджети цехів є вкладеними в зведений бюджет виробництва. Це вимога принципу

- A. прозорості
- B. декомпозиції
- C. централізації
- D. точності

46. Орган, що постійно діє і займається детальною перевіркою стратегічних виробничих та фінансових планів, дає рекомендації, розв'язує протиріччя і оперативно вносить корективи в діяльність підприємства, це

- A. бюджетний комітет
- B. комітет з фінансування
- C. комітет з стратегічно-фінансових питань
- D. планово-економічний відділ

47. Систематичне прагнення осмислити моральний досвід таким чином, щоб установити правила, які повинні управляти поведінкою людей, виробити цінності, яких слід дотримуватися, а також врахувати такі риси характеру, які корисно в собі розвивати - це

- A. загальна етика
- B. спеціальна етика
- C. ділова етика
- D. нормативна етика

48. Термін, на який розробляють бюджет (рік, півроку, квартал, місяць, декада), це

- A. бюджетний період
- B. бюджетний цикл
- C. бюджетний графік
- D. бюджетний термін

49. Бюджети підприємства, які містять докладну інформацію про доходи та витрати підприємства і які потрібні для узгодження натуральних показників планування (кг, шт.) з вартісними, це

- A. операційні бюджети
- B. тактичні бюджети
- C. короткострокові бюджети
- D. поточні бюджети

50. Центри відповідальності, у яких працівники контролюють і відповідають лише за витрати, але не контролюють такі показники, як дохід, маржинальний дохід, прибуток, інвестиції, це

- A. центр витрат
- B. центр доходу
- C. центр прибутку
- D. центр інвестицій

51. Об'єктом бюджетування виступає

- A. центри фінансової відповідальності
- B. центри фінансового обліку
- C. місце виникнення витрат
- D. все вищенаведене

52. Центри витрат, центри доходів, центр маржинального доходу, центри прибутку, венчур-центри, центри інвестицій, це

- A. центри фінансової відповідальності
- B. центри фінансового обліку
- C. місце виникнення витрат
- D. все вищенаведене

53. Сервісні підрозділи, наприклад, відділ складування, відділ ІТ, фінансовий відділ розглядаються як

- A. центри витрат
- B. центр доходу
- C. центри маржинального доходу
- D. центр прибутку

54. Виробнича програма, що визначає заплановані номенклатуру й обсяг виробництва у бюджетному періоді (у натуральних показниках), це

- A. бюджет виробництва
- B. бюджет комерційних видатків
- C. бюджет продажів
- D. бюджет виробничих запасів

55. Кількісний вираз планів щодо витрат компанії на оплату праці основного виробничого персоналу, це

- A. бюджет виробництва
- B. бюджет прямих витрат
- C. бюджет прямих витрат на основне виробництво
- D. бюджет прямих витрат на оплату праці

56. Плановий документ, у якому наведені витрати на заходи, безпосередньо не пов'язані з виробництвом і збутом продукції, це

- A. бюджет виробничих витрат
- B. бюджет управлінських витрат
- C. бюджет виробничих накладних витрат
- D. бюджет прямих витрат на оплату праці

57. Форма фінансової звітності, складена на початок планового періоду, що відображає результати планованої діяльності, це

- A. прогнозний звіт про прибутки й збитки
- B. звіт про прибутки
- C. звіт про результати фінансової діяльності
- D. прогнозний звіт результатів фінансової діяльності

8. Форма фінансової звітності, що містить інформацію про майбутній стан підприємства на кінець прогнозованого періоду – це

- A. бюджет коштів
- B. бюджет продажу
- C. прогнозний баланс
- D. прогнозний звіт результатів фінансової діяльності

59. Функціональні та штабні служби підприємств і фірм, основні й допоміжні цехи розглядаються як

- A. центри фінансової відповідальності
- B. центри фінансового обліку
- C. місце виникнення витрат
- D. немає правильної відповіді

60. Основною перевагою фінансової структури підприємства, побудованої на основі організаційної структури, є

- A. низькі вимоги до технології обліку за рахунок середньої кількості об'єктів обліку
- B. наявність «загальних» витрат, що викривляють інформацію про фінансові результати бізнесу
- C. відсутність механізмів саморегулювання та стимулювання бізнес-одиниць
- D. немає правильної відповіді

61. Збирання інформації про діяльність підприємства здійснюється за допомогою

- A. збирання документів
- B. анкетування
- C. інтерв'ювання
- D. все вищеперераховане

62. Документ, який описує результати певного етапу бюджетного управління, це

- A. регламент
- B. положення
- C. бюджет коштів
- D. бюджетний регламент

63. Основним елементом бюджетного регламенту є

- A. бюджетний період
- B. терміни (графік) і порядок розробки, узгодження, консолідації та затвердження бюджетів різних рівнів
- C. бюджетний цикл або крок фінансового планування
- D. все вищеперераховане

64. Установлення регламенту розробки бюджетного періоду на етапи для кожного виду бюджетів з урахуванням прийнятої технології бюджетування та проведення план-факт аналізу - це

- A. бюджетний період
- B. мінімальний бюджетний період
- C. крок фінансового планування
- D. бюджетний регламент

65. Порядок періодичного коректування бюджетів і функціонування системи безперервної розробки бюджетів –це

- A. бюджетний період
- B. мінімальний бюджетний період
- C. крок фінансового планування
- D. бюджетний регламент

66. Оформлення порядку надання, узгодження, затвердження бюджетів ЦФВ, вирішення суперечностей підготовки консолідованих бюджетів - це

- A. бюджетний період
- B. мінімальний бюджетний період
- C. бюджетний регламент
- D. положення про бюджетний регламент

67. Дохідна частина бюджету доходів і витрат включає

- A. доходи від реалізації продукції;
- B. доходи від інших видів операційної діяльності;
- C. доходи від фінансово-інвестиційної діяльності
- D. все вищеперераховане

68. Доход, які мають принести інвестиції, щоб виправдати себе з погляду інвестора, це

- A. фінансовий прибуток
- B. прибуток з інвестицій
- C. вартість капіталу
- D. інвестиційний прибуток

69. Положення про кредитну політику на підприємстві має охоплювати

- A. категорії клієнтів відповідно до стратегії підприємства та принципи сервісного й фінансового обслуговування;
- B. методику оцінювання фінансового стану та принципів оцінки кредитоспроможності контрагентів, яким надається відстрочка платежів;
- C. відповідальність контрагентів за порушення умов відстрочки платежів, юридичні аспекти та фінансові механізми регулювання відносин за умов зриву своєчасної сплати;
- D. все вищеперераховане

70. Розпис на плановий період доходів і витрат підприємства, які забезпечують складання бюджету прибутку, це

- A. операційний бюджет
- B. фінансовий бюджет
- C. поточний бюджет
- D. спеціальний бюджет

71. Бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет прямих матеріальних витрат, бюджет прямих затрат на оплату праці, бюджет прибутку, це

- A. операційний бюджет
- B. фінансовий бюджет
- C. поточний бюджет
- D. спеціальний бюджет

72. Бізнес-процеси, які управляють функціонуванням системи (корпоративне управління, стратегічний менеджмент), це

- A. управлінські
- B. операційні
- C. підтримуючі
- D. стратегічні

73. Бізнес-процеси, які обслуговують основний бізнес (бухгалтерський облік, підбір персоналу), це

- A. управлінські
- B. операційні
- C. підтримуючі
- D. стратегічні

74. Оцінювання та аналіз економічних показників роботи підприємства на основі вивчення ключових процесів і результатів його діяльності з метою усунення негативних явищ та виявлення можливих перспектив розвитку підприємства – це

- A. моніторинг
- B. діагностика
- C. фінансовий моніторинг
- D. фінансова діагностика

74. Проводиться за допомогою абсолютних і відносних величин

- A. аналіз ліквідності
- B. аналіз фінансової стійкості
- C. аналіз ділової активності
- D. аналіз прибутковості

75. Критерії й показники, внаслідок яких виникає загроза появи у недалекому майбутньому значних фінансових труднощів, це

- A. неправильна реінвестиційна політика
- B. низькі значення коефіцієнтів ліквідності
- C. наявність наднормативних виробничих запасів і залежалих товарів
- D. все вищепераховане

76. Для оптимізації обсягу й структури оборотних активів, обґрунтування джерел їх фінансування за збереження компромісу між обсягом оборотних активів підприємства та ризиком втрати його ліквідності необхідно

- A. визначити потребу в робочому капіталі, розмір і структуру оборотного капіталу
- B. здійснити моніторинг рівня оборотних активів
- C. визначити джерела фінансування оборотного капіталу та запропонувати їх оптимальну структуру
- D. все вищепераховане

77. Метод, що ґрунтується на поділі всіх товарно-матеріальних запасів на категорії, відповідно до яких визначають ступінь контролю за їх зберіганням, часом придбанням та принципами поповнення, це

- A. ABC
- B. CVP
- C. SWAT
- D. Графік Гантта

78. Політика, яка передбачає випереджаючий приріст обсягів запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів, що забезпечує мінімальний рівень ризику та прибутку, це

- A. «спокійна»
- B. «помірна»
- C. «стримуюча»
- D. «стрімка»

79. Блок з управління зовнішніми фінансами передбачає

- A. складання кошторису витрат, контроль за виплатою заробітної плати та податків
- B. контроль за веденням виробничого обліку
- C. реалізацію відносин фірми з юридично і господарсько самостійними суб'єктами ринку, включаючи власні дочірні компанії, а також з акціонерами і фінансовими ринками
- D. оцінка фінансового стану фірми на поточний період

80. Інвестиційні рішення, що спрямовані на визначення структури капіталу фірми на поточний період, від якої потерпають в її балансі – це

- A. короткострокові інвестиційні рішення
- B. довгострокові інвестиційні рішення
- C. поточні короткострокові рішення
- D. поточні довгострокові рішення

2.3 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

Вивчення дисципліни дозволяє сформувати професійні компетентностей:

Знання і розуміння:

причин виникнення кризових явищ в економіці та в системі управління;
економічного механізму виникнення кризового стану на підприємстві;
методики діагностики кризових ситуацій на підприємстві;
основних ознак готовності підприємства, його менеджерів і персоналу до попередження, подолання або мінімізації наслідків кризових явищ;
технології розробки стратегій і підходів до розвитку підприємства з урахуванням потенційних кризових явищ;
сучасних методів та інструментарію управління у кризових умовах;

Застосування знань і розумінь:

творчо підходити до процесу оцінки і прогнозування фінансово-економічної діяльності підприємства;
здійснювати вибір методик аналізу;
розробляти антикризові програми;
застосовувати методичний апарат та інструментарій економічного діагностування для оцінки санаційної можливості, потенціалу виживання підприємства, а також для визначення механізмів стабілізації господарсько-фінансової діяльності підприємства при загрозі банкрутства.

Формування суджень:

аналіз різних варіантів розвитку підприємства на конкретну часову перспективу (оперативний, середньостроковий і довгостроковий прогноз) в залежності від обраної стратегії управління;
характеристика ділового іміджу підприємства в цілому і дослідження динаміки його зміни;
комплексне обґрунтування всіх бізнес проектів і стратегій підприємства;
контроль над досягненням цільових орієнтирів діяльності, над ефективністю використання ресурсів;
пошук резервів підвищення результативності економічної системи підприємства;
ухвалення управлінських рішень по реалізації виявлених резервів.

Рекомендована література

Основна:

1. Антикризове управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. для вищ. навч. закл. екон. і менедж. спец. / Г.А. Дорошук, Н.М. Дашенко; М-во освіти і науки України. - Л.: Новий Світ-2000, 2010. - 332 с.
2. Данилко В.К. Антикризове управління підприємством: конспект лекцій / В.К. Данилко, Г.Ю. Ткачук. – Житомир: Жит. держ. технолог. ун-т, 2015. – 83 с.
3. Єрмак С.О. Антикризове управління підприємством: конспект лекцій / С.О. Єрмак; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг, 2016. – 81 с.
4. Іванюта С.М. Антикризове управління: навч. посіб. / С.М. Іванюта. – К.: Центр навч. літ-ри, 2007. – 288 с.

5. Колісник М.К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навч. посіб. / М.К. Колісник. – К. : Вид-во "Кондор", 2007. – 272 с.
6. Кузьмін О.Є. Економічна діагностика: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. - К.: Знання, 2012. - 298 с.
7. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: підруч. / Л. О. Лігоненко. - К. : Київ. нац. торг.екоп. ун-т, 2005. - 824 с.
8. Фролова Л.В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: навч. посіб. / Л.В. Фролова, О.О.Никитенко, С.О. Єрмак, Л.В. Івкова. – Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. - 158с.

Допоміжна:

1. Аистова М.Д. Антикризисное управление: теория, практика, инфраструктура / М.Д.Аистова и др.; ред. Г.А. Александров. - М. : БЕК, 2002. – 544 с.
2. Антикризове фінансове управління підприємством: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.Я. Салигата ін.; ЗІДМУ. - К.: Центр навчальної літератури, 2005 . - 208с.
3. Баринов В.А. Антикризисное управление: учеб. пособ. для студ. экон. спец. / В.А. Баринов. - М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. – 520 с.
4. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.О. Василенко. - К.: ЦУЛ, 2003. – 504 с.
5. Грязнова А.Г. Антикризисный менеджмент / под ред. А.Г. Грязновой. - М.: Ассоциация авторов и издателей "ТАНДЕМ". Изд-во ЭКМОС, 2009. - 368 с.
6. Колісник М.К.Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.К. Колісник, П.Г. Ільчук, П.І. Віблій; Нац. ун-т "Львів політехніка". - К. : Кондор, 2007. – 272 с.
7. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Кривов'язюк ; Волин. ін-т економіки та менедж., Луц. держ. техн. ун-т . - К.: Кондор, 2008.
8. Лещенко М.Л. Оздоровлення підприємств в умовах кризи: навч. посіб. / М.Л. Лещенко. - Житомир: ЖІТІ, 2008. – 312 с.
9. Татарников Е.А. Антикризисное управление предприятием. Ответы на экзаменационные вопросы / Е.А. Татарников, Н.А. Новикова. - М.: Экзамен, 2005. – 256 с.
10. Штангрет А.М. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / А.М. Штангрет, О.І. Копилук. - К. : Знання, 2007. – 335 с.

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. Чинники виникнення кризи, які відносяться до управлінських

- A. низька продуктивність праці
- B. неефективний фінансовий менеджмент
- C. низька конкурентоспроможність продукції
- D. незабезпеченість єдності підприємства як майнового комплексу

2. Головною рушійною силою циклу Кондратьєва є

- A. радикальна зміна грошового обороту в системі
- B. коливання інвестиційної активності
- C. радикальні зміни в технологічній базі суспільного виробництва, його структурна перебудова
- D. коливання світових запасів золота

3. Комплекс дій, спрямованих на підтримку життєдіяльності, збереження функцій, які визначають цілісність системи, якісну визначеність, сутнісні характеристики

- A. розвиток

- В. функціонування
- С. фінансово-господарська діяльність
- Д. посткризова ситуація

4. Крайньою формою загострення протиріч на підприємстві, що загрожують його життєдіяльності, є

- А. банкрутство
- В. криза
- С. форс-мажорні обставини
- Д. зниження темпів виробництва

5. Причини, пов'язані з циклічними потребами модернізації і реструктуризації підприємств, називають

- А. об'єктивними
- В. суб'єктивними
- С. природними
- Д. техногенними

6. Які сектори економіки можуть пережити кризу з набагато меншими втратами

- А. монополізовані
- В. немонополізовані
- С. легкої промисловості
- Д. важкої промисловості

7. До факторів, які є початковим "поштовхом" (причиною) нової кризи, відносять

- А. зменшення закупівлі сировини, матеріалів, запчастин
- В. падіння попиту на окремі види продукції
- С. зростання податків і кредитних відсотків
- Д. усі відповіді є вірними

8. Фаза життєвого циклу кризи, при якій знижується ефективність діяльності підприємства, яке проявляється через негативну динаміку показників прибутковості обороту та капіталу, це

- А. фаза виникнення кризи
- В. фаза розвитку кризи
- С. фаза завершення кризи
- Д. комбінована фаза

9. Сутність реактивної функції антикризового управління полягає в

- А. рішенні довгострокових задач управління, які можуть охоплювати усі підприємства
- В. стабілізації хитких ситуацій
- С. здійсненні планування і впровадженні заснованих на невеликому кількості критеріїв заходів, метою яких, як правило, є відновлення колишнього, докризового стану
- Д. управлінні процесами виходу з кризи

10. До основних факторів антикризового управління відносять

- А. оперативність і гнучкість управління
- В. мобільність і динамічність в використанні ресурсів
- С. здійснення програмно-цільових підходів в технологіях розробки і реалізації управлінських рішень
- Д. усі відповіді є вірними

11. Сутність принципу «рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності підприємства» антикризового управління

- A. можливість виникнення кризи діагностується на самих ранніх стадіях з метою своєчасного використання можливостей його нейтралізації
- B. раннє застосування антикризових механізмів сприяє відновленню підприємства
- C. в боротьбі з загрозою банкрутства підприємство має розраховувати виключно на внутрішні фінансові можливості
- D. досягається в наслідок ефективного фінансового менеджменту

12. Система управлінських заходів щодо діагностики, упередження, нейтралізації і подолання кризових явищ та причин їх виникнення на всіх рівнях економіки – це

- A. антикризове управління
- B. фінансово-інвестиційний аналіз
- C. антидепресивне управління
- D. усі відповіді є вірними

13. Управління, яке здійснюється для своєчасного виявлення та розв'язання проблем з метою запобігання кризі – це

- A. антикризове управління
- B. передкризове управління
- C. управління в умовах кризи
- D. управління процесами виходу з кризи

14. Процес антикризового управління базується на наступних положеннях теорії кризи

- A. кризи явища можуть бути певним чином керованими
- B. до криз можливо та необхідно готуватися;
- C. управління в умовах кризи потребує застосування особливих підходів, спеціальних знань та навичок
- D. усі відповіді є вірними

15. Модель здійснення антикризового управління, суть якої полягає у створенні умов для прискорення настання кризи, це

- A. модель наближення
- B. модель невтручання
- C. модель віддалення
- D. модель відчуження

16. Модель здійснення антикризового управління, яка передбачає створення передумов для відстрочки прояву кризи, це

- A. модель наближення
- B. модель невтручання
- C. модель віддалення
- D. модель відчуження

17. Модель здійснення антикризового управління, метою якої є завершення кризового періоду незалежно від його наслідків, у тому числі негативних, це

- A. модель виходу з кризи
- B. модель запобігання виникненню
- C. модель стабілізації положення
- D. модель пристосування

- 18. Модель здійснення антикризового управління, метою якої є скорочення терміну проходження кризи, це**
- A. модель наслідків кризи
 - B. модель причин кризи
 - C. модель тривалості кризи
 - D. модель нейтралітету
- 19. Певне коло осіб, що реалізують завдання антикризового управління підприємством є**
- A. суб'єктами антикризового управління
 - B. об'єктами антикризового управління
 - C. контрагентами антикризового управління
 - D. усі відповіді є вірними
- 20. Суб'єкт антикризового управління підприємством, який реалізує коло завдань антикризового управління в умовах обмеженості адміністративного апарату, це**
- A. власник підприємства
 - B. директор компанії
 - C. фінансовий директор
 - D. антикризовий менеджер
- 21. Недоліком якого суб'єкту антикризового управління є те, що він не знає повною мірою специфіки окремого підприємства**
- A. власник підприємства
 - B. фінансовий директор підприємства
 - C. антикризовий менеджер консалтингової компанії
 - D. антикризовий менеджер підприємства
- 22. Суб'єкт антикризового управління підприємством, який вивчає ресурсні та інші наявні можливості для нормалізації життєздатності підприємства, бере безпосередню участь у розробці плану санації, це**
- A. представник кредиторів
 - B. директор компанії
 - C. представник санаторів
 - D. антикризовий менеджер
- 23. Завданнями антикризового управління є**
- A. виведення підприємства зі стану юридичного банкрутства
 - B. недопущення виникнення ситуації банкрутства
 - C. локалізація кризових явищ
 - D. усі відповіді є вірними
- 24. При оцінці ресурсного потенціалу антикризового управління аналізують**
- A. технічні і технологічні ресурси
 - B. кадрові і просторові ресурси
 - C. ресурси організаційної структури системи управління
 - D. усі відповіді є вірними
- 25. При оцінці ресурсного потенціалу антикризового управління аналізують**
- A. інформаційні ресурси
 - B. фінансові ресурси
 - C. товарні ресурси

D. усі відповіді є вірними

26. Фінансовий аналіз - це

A. спосіб накопичення, трансформації і використання інформації фінансового характеру з метою оцінки фінансового становища підприємства на основі виявлених результатів.

B. система показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів підприємства, виконання зобов'язань перед державою та іншими господарюючими суб'єктами.

C. система показників, яка відображає майнове і фінансове становище підприємства на звітну дату, а також фінансові результати його діяльності за звітний період.

D. система показників, що характеризують ефективність використання фінансових ресурсів

27. Показник фінансової стійкості, який визначається як різниця між власним капіталом підприємства та необоротними активами

A. наявність власних оборотних активів

B. робочий капітал

C. величина основних джерел формування запасів і витрат

D. правильна відповідь відсутня

28. Під ліквідністю підприємства розуміють

A. здатність підприємства своєчасно ліквідувати кредиторську заборгованість

B. фаза економічного циклу підприємства, що характеризується скороченням комерційного і банківського кредиту

C. здатність підприємства перетворювати свої активи в гроші

D. незадовільний фінансовий стан підприємства, що означає припинення господарської діяльності та його ліквідацію

29. Діагностика антикризового управління зміцнення фінансового стану включає в себе діагностику

A. фінансової стійкості і платоспроможності

B. ймовірності банкрутства

C. адаптації організаційних структур до мінливих умов

D. усі відповіді є вірними

30. Спосіб накопичення, трансформації і використання інформації фінансового характеру з метою оцінки фінансового становища підприємства на основі виявлених результатів – це

A. фінансовий стан підприємства

B. фінансовий аналіз підприємства

C. фінансова стійкість підприємства

D. ліквідність підприємства

31. На фінансову стійкість підприємства впливають фактори

A. положення підприємства на товарному ринку

B. виробництво і випуск дешевої, що користується попитом

C. потенціал підприємства в діловому співробітництві

D. усі відповіді є вірними

32. Стан підприємства обумовлений стабільністю економічного середовища, в рамках якої здійснюється його діяльність - це

A. внутрішня стійкість

B. зовнішня стійкість

- C. фінансова стійкість
- D. загальна стійкість

33. При наявності в підприємства передумов для одержання кредиту і спроможності своєчасно повернути взятую позику зі сплатою належних відсотків за рахунок прибутку воно є

- A. кредитоспроможним
- B. ліквідним
- C. фінансово стійким
- D. усі відповіді є вірними

34. Для підтримки фінансової стійкості важливе не тільки зростання абсолютної величини прибутку, але і

- A. рентабельності
- B. кредитоспроможності
- C. ліквідності
- D. працездатності

35. Збільшення власного оборотного капіталу в порівнянні з попереднім періодом свідчить про

- A. подальший розвиток діяльності підприємства
- B. про стагнацію діяльності підприємства
- C. про погіршення діяльності підприємства
- D. правильна відповідь відсутня

36. Показник, що показує наскільки мобільні власні джерела коштів з фінансової точки зору – це

- A. коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу
- B. коефіцієнт мобільності оборотних активів
- C. коефіцієнт забезпеченості оборотних активів
- D. коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів

37. Показник, що показує частку необоротних активів у власному капіталі – це

- A. коефіцієнт маневреності необоротного капіталу
- B. коефіцієнт мобільності необоротних активів
- C. коефіцієнт забезпеченості необоротних активів
- D. індекс постійного активу

38. Для підтвердження платоспроможності підприємства перевіряють

- A. наявність грошових коштів на розрахункових та валютних рахунках
- B. відсутність простроченої заборгованості і затримки платежів
- C. несвоєчасне погашення кредитів і тривале безперервне користування кредитами
- D. усі відповіді є вірними

39. Причиною низької платоспроможності підприємства виступає

- A. недостатня забезпеченість фінансовими ресурсами
- B. невиконання плану реалізації продукції
- C. нераціональна структура оборотних активів
- D. усі відповіді є вірними

40. Якщо оборотні активи підприємства перевищують його короткострокові (поточні) зобов'язання то воно вважається

- A. ліквідним
- B. платоспроможним
- C. прибутковим
- D. правильна відповідь відсутня

41. Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови

- A. абсолютні активи > найбільш термінових зобов'язань
- B. швидко реалізовані активи > короткострокових пасивів
- C. трудно ліквідні активи < власного капіталу
- D. всі відповіді є вірними

42. Коефіцієнт, який характеризує рівень забезпеченості найбільш термінових зобов'язань платіжними засобами – це

- A. коефіцієнт проміжної ліквідності
- B. коефіцієнт загальної ліквідності
- C. коефіцієнт миттєвої ліквідності
- D. коефіцієнт абсолютної ліквідності

43. Сутність внутрішніх причин виникнення банкрутства підприємства проявляється в

- A. недосконалість фінансової системи
- B. недотриманні ділових зобов'язань
- C. невміння передбачити банкрутство і уникнути його в майбутньому
- D. неплатоспроможність боржника з вини третіх осіб

44. Для прихованої стадії банкрутства характерно

- A. виникнення труднощів з готівкою
- B. зниження «ціни підприємства»
- C. відхилення фінансових показників від норми
- D. нездатність своєчасно оплачувати борги

45. Реальне банкрутство - це

- A. повна нездатність підприємства відновити в майбутньому періоді свою фінансову стійкість і платоспроможність в силу реальних втрат використовуваного капіталу
- B. неплатоспроможність підприємства, викликане простроченою дебіторською заборгованістю
- C. навмисне створення власниками підприємства його неплатоспроможності
- D. неправдиве оголошення підприємства неспроможним з метою введення в оману кредиторів для отримання відстрочки виконання своїх зобов'язань

46. Мирова угода - це

- A. процедура банкрутства, яка застосовується до боржника для відновлення його платоспроможності та погашення заборгованості відповідно до графіка погашення заборгованості
- B. процедура, яка застосовується до боржника, визнаного банкрутом
- C. процедура банкрутства, яка застосовується з метою припинення провадження у справі про банкрутство шляхом досягнення угоди між боржником і кредитором
- D. процедура, яка спрямована на забезпечення збереження майна підприємства, а також проведення аналізу фінансового стану

47. Неспроможність або відмова юридичної чи фізичної особи платити кредиторам за своїми борговими зобов'язаннями з мотивів відсутності коштів – це

- A. криза

- В. банкрутство
- С. ліквідність
- Д. правильна відповідь відсутня

48. Сторонами в справі про банкрутство є

- А. боржник і кредитор
- В. боржник і контрагент
- С. дебітор і кредитор
- Д. покупець і постачальник

49. Суб'єкт підприємницької діяльності, неспроможний виконати перед кредиторами свої грошові зобов'язання, які сукупно складають не менше 300 мінімальних розмірів заробітної плати – це

- А. боржник
- В. банкрут
- С. контрагент
- Д. кредитор

50. Суб'єктами банкрутства не можуть бути

- А. відокремлені структурні підрозділи юридичної особи
- В. казенні підприємства
- С. комерційні підприємства, майно за якими закріплене на праві оперативного управління
- Д. всі відповіді є вірними

51. За процедурою розрізняють такі стадії управління банкрутством

- А. спостереження
- В. фінансове оздоровлення (або санація підприємства)
- С. зовнішнє управління
- Д. всі відповіді є вірними

52. Процедура банкрутства, яка застосовується до підприємства-боржника і починає діяти з моменту прийняття арбітражним судом заяви про визнання боржника банкрутом

- А. спостереження
- В. фінансове оздоровлення (або санація підприємства)
- С. зовнішнє управління
- Д. конкурсне виробництво

3. Фінансове оздоровлення може бути введено на строк не більше

- А. одного року
- В. двох років
- С. шести місяців
- Д. правильна відповідь відсутня

54. У разі введення на підприємстві зовнішнього управління, керівник підприємства-боржника звільняється з посади і передає всі справи

- А. арбітражному керуючому
- В. фінансовому директору
- С. арбітражному агенту
- Д. санаторам

55. Процедура банкрутства, яка застосовується до боржника, визнаного банкрутом, з метою пропорційного задоволення вимог кредиторів

- A. спостереження
- B. фінансове оздоровлення (або санація підприємства)
- C. зовнішнє управління
- D. конкурсне виробництво

56. В односторонньому порядку мирова угода не може бути розірвано, за певних умов воно може бути розірвано

- A. арбітражним судом
- B. арбітражним керуючим
- C. загальними зборами акціонерів
- D. правильна відповідь відсутня

57. До об'єктивних причин виникнення банкрутства відноситься

- A. низька рентабельність продукції
- B. зниження обсягу виробництва
- C. великі борги, взаємні неплатежі
- D. високий рівень інфляції

58. До методів оцінки фінансового стану відноситься

- A. метод Аргенті
- B. метод Стоуна
- C. метод Бівера
- D. методика Ковальова

59. До критеріїв, несприятливі поточні значення яких свідчать про можливі в найближчому майбутньому значні фінансові утруднення, в тому числі і банкрутство, відносять

- A. вимушену зупинку, а також порушення ритмічності виробничо-технічного процесу
- B. стійко низькі значення коефіцієнтів ліквідності
- C. надмірну залежність підприємства від якогось одного конкретного проекту, типу обладнання, виду активу
- D. зайву впевненість в успішності і прибутковості нового проекту

60. Метод дооцінки і прогнозування ймовірності банкрутства підприємства, який носить допоміжний характер і використовується для наочної інтерпретації результатів попередньо проведеної аналітичної роботи

- A. матричний метод
- B. графічний метод
- C. динамічний підхід
- D. SWOT - аналіз

61. Залежно від методики дослідження оціночних показників методичні підходи до проведення діагностики поділяються на

- A. динамічний аналіз певних показників
- B. порівняльний аналіз
- C. еталонний аналіз
- D. всі відповіді є вірними

62. Аналіз, при якому здійснюється зіставлення фактично досягнутого значення показника із середньогалузевим або середнім по групі аналогічних підприємств - це

- A. порівняльний аналіз
- B. системний аналіз
- C. динамічний аналіз
- D. еталонний аналіз

63. Метод формування узагальнюючого уявлення про стан підприємства, при використанні якого окремі оціночні показники переводяться в індекси шляхом порівняння з еталонними значеннями – це

- A. індексний метод
- B. бальний метод
- C. графічний метод
- D. еталонний метод

64. Метод формування узагальнюючого уявлення про стан підприємства, сутність якого полягає у присвоєнні кожному оціночному показникові певної кількості балів відповідно до його фактичного значення за спеціально розробленою шкалою оцінювання – це

- A. індексний метод
- B. бальний метод
- C. графічний метод
- D. еталонний метод

65. Метод формування узагальнюючого уявлення про стан підприємства, застосування якого передбачає побудову деякого „поля оцінювання”, його поділ на певні зони, які відповідають певному рівню ризику банкрутства – це

- A. індексний метод
- B. бальний метод
- C. графічний метод
- D. статистичний метод

66. До складу показників експрес-діагностики залежно від виду звітності, що використовуються, можна відокремити аналітичні підсистеми

- A. показники, які розраховуються щоквартально та за підсумками року виключно на базі даних фінансової звітності
- B. показники, розрахунок яких базується на спільному використанні форм фінансової та статистичної звітності
- C. показники, які розраховуються на базі податкової звітності
- D. всі відповіді є вірними

67. Підприємство визнається неспроможним (банкрутом) лише за рішенням

- A. арбітражного суду
- B. господарського суду
- C. рішення загальних зборів акціонерів
- D. правильна відповідь відсутня

68. Фінансовий стан підприємства, коли на певний момент через випадковий збіг обставин у підприємства недостатньо високоліквідних активів для погашення поточних зобов'язань – це

- A. поточна неплатоспроможність
- B. випадкова неплатоспроможність
- C. критична неплатоспроможність
- D. абсолютна неплатоспроможність

69. Неплатоспроможність, яку характеризує різниця між сумою грошових засобів, їх еквівалентів, інших високоліквідних активів та сумою поточних зобов'язань

- A. поточна неплатоспроможність
- B. випадкова неплатоспроможність
- C. критична неплатоспроможність
- D. абсолютна неплатоспроможність

70. Фінансовий стан підприємства, коли присутні ознаки поточної неплатоспроможності, коефіцієнт покриття становить менше ніж 1,5, а коефіцієнт забезпечення власними засобами - менше ніж 0,1

- A. поточна неплатоспроможність
- B. випадкова неплатоспроможність
- C. критична неплатоспроможність
- D. абсолютна неплатоспроможність

71. Господарські зобов'язання по відношенню до управлінсько-державних дій, які виникають в процесі управління між суб'єктом господарювання та власником – це

- A. організаційно-господарські зобов'язання
- B. соціально-комунальні зобов'язання
- C. публічні зобов'язання
- D. майново-господарські зобов'язання

72. Зобов'язання підприємства перед працівниками (по оплаті праці, виплаті премій, відпусток) і власниками з приводу виплати дивідендів – це

- A. зовнішні зобов'язання
- B. внутрішні зобов'язання
- C. обов'язкові зобов'язання
- D. грошові зобов'язання

73. Залежно від ймовірності ініціювання судових процедур до зобов'язань підприємства відносять

- A. «спокійна» заборгованість
- B. «нейтральна» заборгованість
- C. «загрозлива» заборгованість
- D. всі відповіді є вірними

74. Кредиторів, заборгованість перед якими на момент порушення справи про банкрутство має ознаки, що дозволяють порушити справу про банкрутство називають

- A. вимушеними кредиторами
- B. ініціаторами
- C. конкурсними кредиторами
- D. головними кредиторами

75. Потенціал виживання підприємства - це

- A. взаємопов'язана сукупність ресурсів, які знаходяться в його розпорядженні і мають вирішальне значення для досягнення стратегічних цілей
- B. сукупність засобів і можливостей підприємства в реалізації ринкової діяльності
- C. наявна можливість розвитку ситуації за позитивним сценарієм, наслідком якого є нормалізація стану підприємства, відновлення його конкурентоспроможності
- D. сукупність виробничо-фінансових, інтелектуальних і трудових можливостей підприємства

76. Найважливішими дестабілізуючими факторами потенціалу є

- A. фактори макросередовища
- B. фактори мікросередовища
- C. фактори зовнішнього середовища
- D. фактори внутрішнього середовища

77. Внутрішній документ, в якому систематизовано викладається перелік основних заходів, що планується здійснити в межах підприємства, його структурних підрозділів для досягнення поставленої мети - виведення підприємства з кризового стану – це

- A. програма антикризових заходів
- B. план антикризових заходів
- C. програма антидемпінгових заходів
- D. правильна відповідь відсутня

78. До структури програми антикризових заходів входять

- A. загальна характеристика стану кризи, основних причин, що її обумовили та проблем, які потребують розв'язання
- B. цільові параметри антикризового процесу, тобто якісне визначення цільового стану підприємства та його кількісні ознаки
- C. перелік антикризових заходів, що плануються, з визначенням детального плану-графіка реалізації кожного з них
- D. всі відповіді є вірними

79. Санаційна політика неплатоспроможного підприємства, яка включає поглиблене вивчення ринку з метою пошуку своєї індивідуальної групи споживачів, особливу цінову тактику на період перебування підприємства в кризі – це

- A. маркетингова політика підприємства
- B. антикризова інвестиційна політика підприємства
- C. виробничий менеджмент неплатоспроможного підприємства
- D. управління персоналом неплатоспроможного підприємства

80. Форма санації, яка розглядається як остання спроба порятунку накопиченого потенціалу підприємства за рахунок передачі його новим, "ефективним" власникам, здатним розрахуватися по боргах та відновити функціонування підприємства відповідно до ринкових умов господарювання

- A. санацію підприємства, спрямовану на реорганізацію боргу
- B. санацію підприємства спрямовану на реорганізацію підприємства
- C. санацію підприємства шляхом його продажу як цілісного майнового комплексу
- D. всі відповіді є вірними

2.4 Навчально-методичні матеріали з дисципліни «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

Вивчення дисципліни дозволяє сформувати професійні компетентності:

Знання і розуміння:

особливості застосування основних підходів і методів оцінки вартості підприємства, теоретичні концепції управління вартістю підприємства, організації процесу управління вартістю підприємства, моделювання вартості підприємства

Застосування знань і розуміння:

застосовувати основні підходи та методи для оцінки вартості підприємства; визначати ринкову вартість підприємства; здійснювати моделювання вартості підприємства, обґрунтовувати управлінські рішення, спрямовані на підвищення ринкової вартості підприємства

Формування суджень:

розуміння сутності вартості підприємства як об'єкту оцінювання; уміння застосування основних підходів до оцінки вартості підприємства; розуміння вартісного підходу до управління підприємством; розуміння факторів, що впливають на показник вартості бізнесу.

Рекомендована література

Нормативна:

1. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. №2658-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_otsinku_majna_majnovih_prav_ta_profesijnu_otsinocnu_diyalnist_v_ukrayini.htm
2. Загальні засади оцінки майна і майнових прав. Національний стандарт №1: Постанова КМУ від 10.09.2003 р. №1440. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-п>
3. Оцінка нерухомого майна. Національний стандарт № 2: Постанова КМУ від 28.10.2004 р. №1442 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-п>
4. Оцінка цілісних майнових комплексів. Національний стандарт № 3: Постанова КМУ від 29.11.2006 р. №1655 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-п>
5. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності. Національний стандарт №4: Постанова КМУ від 03 жовтня 2007 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-п>
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., № 436 –IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

Основна:

1. Бабій О.М. Управління вартістю підприємства: навч. посіб. / О.М. Бабій, В.С. Малишко, Г.О. Пудичева. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 207 с.
2. Костирко Р.А. Комплексна оцінка вартості підприємства: монографія / за заг. ред. М.Г.Чумаченка, 2-ге вид., перероб. і доп. - Х.: Фактор, 2008. - 278 с.

3. Коупленд Т. Стоимость компании: оценка и управление / Т. Коупленд, Т. Колер, Дж. Мурин. - М.: ЗАТ «Бизнес-олимп-бизнес», 2004. - 576 с.
4. Кучеренко В.Р. Оцінка бізнесу та нерухомості: навч. посіб. / В.Р. Кучеренко, Я.П. Квач, Н.В. Сментина та ін. — К. : Центр учбової літератури, 2009. - 200 с.
5. Кучеренко В.Р. Оцінка бізнесу та нерухомості: навч. посіб. / В.Р. Кучеренко, Я.П. Квач, Н.В. Сментина та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 200 с.
6. Лохман Н.В. Управління вартістю підприємства: конспект лекцій / Н.В. Лохман; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 85 с.
7. Момот Т. Оценка стоимости бизнеса: современные технологии: учеб. пособ. / Т. Момот. – Х.: Фактор, 2007. - 224 с.
8. Пазинич В.І. Оцінка об'єктів нерухомості: навч. посіб. / В.І. Пазинич. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 434 с.
9. Уманець К.А. Управління вартістю підприємства в системі фінансового менеджменту / К.А. Уманець, В.М.Попов // Наукові записки КНТУ. - 2011. - №11. Ч. 2. – С.188-192.
10. Щербаков В.А. Оценка стоимости предприятия (бизнеса) / В.А. Щербаков, Н.А. Щербакова. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство «Омега-Л», 2012. – 315 с.
11. Яшкіна Н.В. Оцінка бізнесу: навч. посіб. / Н.В. Яшкіна. - К.: Алерта, 2010. - 440 с.

Допоміжна:

1. Березін О.В. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / О.В. Березін, С.Т. Дуда, Н.Г. Міценко. - Львів: Магнолія-2006, 2011. - 308 с.
2. Дамодоран А. Инвестиционная оценка. Инструменты и техника оценки любых активов: пер.с англ. / А. Дамодоран – М.: Альбина Бизнес Букс, 2004. -1342 с.
3. Сівець С.О. Особливості моделювання оцінки ринкової вартості об'єктів нерухомості / С.О. Сівець, Ю.В. Жданова // Держава і регіони. - 2008. - №1. - С. 317-319.

Приклади тестів з навчальної дисципліни

1. Цілеспрямований упорядкований процес визначення величини вартості об'єкта в грошовому вираженні з урахуванням впливових на неї факторів в конкретний момент часу в умовах конкретного ринку - це

- A. оцінка
- B. оцінка вартості бізнесу
- C. розрахунок вартості підприємства
- D. оцінювання об'єкта

2. Суб'єкт забезпечення фінансової безпеки, оцінки ефективності управління, випуску акцій – це

- A. підприємство як юридична особа
- B. власник як юридична особа
- C. власник як фізична особа
- D. державні органи

3. Суб'єкт розрахунку кон'юнктурних характеристик, перевірки обґрунтованості котирувань цінних паперів - це

- A. підприємство як юридична особа
- B. кредитна установа
- C. страхова компанія
- D. фондова біржа

4. Національний стандарт визначення вартості підприємства № 1 носить назву

- A. «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»
- B. «Оцінка нерухомого майна»
- C. «Оцінка цілісних майнових комплексів»
- D. «Експертна грошова оцінка земельних ділянок»

5. Підхід, який передбачає аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки, це

- A. витратний підхід
- B. порівняльний підхід
- C. дохідний підхід
- D. комбінований підхід

6. Обґрунтована вартість реалізації активів підприємства за вирахуванням загальної суми зобов'язань і витрат на реалізацію розглядається як

- A. ринкова вартість
- B. інвестиційна вартість
- C. ліквідаційна вартість
- D. вартість підприємства за активами

7. Вартість, яка визначена на дату оцінки та передбачає створення (придбання) нового об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною, розглядається як

- A. вартість заміщення
- B. вартість відтворення
- C. залишкова вартість відтворення
- D. спеціальна вартість

8. Основними факторами впливу на вартість компанії є

- A. попит і пропозиція, ризик
- B. тип бізнесу і наявність активів
- C. особисті цілі та мотивація
- D. все вищеперераховане

9. Оцінка вартості бізнесу є

- A. цілеспрямованим упорядкованим процесом визначення величини вартості об'єкта в грошовому вираженні з урахуванням впливу на неї факторів в конкретний момент часу в умовах конкретного ринку
- B. цілеспрямованим упорядкованим процесом визначення можливості господарської системи виробляти продукцію
- C. цілеспрямованим упорядкованим процесом визначення ресурсозабезпечення підприємства
- D. всі відповіді вірні

10. Основною характеристикою процесу оцінки бізнесу є

- A. впорядкованість
- B. цілеспрямованість
- C. необхідність врахування сукупності ринкових факторів
- D. всі відповіді вірні

11. Причинами зацікавленості підприємства як юридичної особи в проведенні його оцінки є

- A. розрахунок кон'юнктурних характеристик, перевірка обґрунтованості котирувань цінних паперів
- B. перевірка фінансової дієздатності позичальника, визначення розміру позики, виданого під заставу
- C. розробка стратегії розвитку підприємства, забезпечення фінансової безпеки, оцінка ефективності управління, випуск акцій
- D. встановлення розміру страхового внеску, визначення суми страхових виплат

12. Причинами зацікавленості кредитної установи в проведенні оцінки підприємства є

- A. розрахунок кон'юнктурних характеристик, перевірка обґрунтованості котирувань цінних паперів
- B. перевірка фінансової дієздатності позичальника, визначення розміру позики, виданого під заставу
- C. розробка стратегії розвитку підприємства, забезпечення фінансової безпеки, оцінка ефективності управління, випуск акцій
- D. встановлення розміру страхового внеску, визначення суми страхових виплат

13. Причинами зацікавленості фондової біржі в проведенні оцінки підприємства є

- A. розрахунок кон'юнктурних характеристик, перевірка обґрунтованості котирувань цінних паперів
- B. перевірка фінансової дієздатності позичальника, визначення розміру позики, виданого під заставу
- C. розробка стратегії розвитку підприємства, забезпечення фінансової безпеки, оцінка ефективності управління, випуск акцій
- D. встановлення розміру страхового внеску, визначення суми страхових виплат

14. Національний стандарт визначення вартості підприємства № 2 має назву

- A. «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»
- B. «Оцінка нерухомого майна»
- C. «Оцінка цілісних майнових комплексів»
- D. «Експертна грошова оцінка земельних ділянок»

15. Нерухоме майно загалом включає

- A. земельна ділянка без поліпшення або земельна ділянка з поліпшеннями, які з нею нерозривно пов'язані; будівлі, споруди, їх частини, а також інше майно, яке згідно із законодавством належить до нерухомого майна
- B. матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди
- C. будівлі, споруди, їх частини, а також інше майно
- D. вірної відповіді не має

16. Витратний підхід до оцінки об'єктів нерухомості передбачає

- A. визначення поточної вартості витрат на відтворення чи заміщення об'єкта з подальшим коригуванням на суму зносу
- B. визначення поточної вартості очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки
- C. аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки
- D. застосування попередньо перелічених підходів

17. Дохідний підхід оцінки об'єктів нерухомості передбачає

- A. визначення поточної вартості витрат на відтворення чи заміщення об'єкта з подальшим коригуванням на суму зносу

- В. визначення поточної вартості очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки
- С. аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки застосування попередньо перелічених підходів

18. Порівняльний підхід оцінки об'єктів нерухомості передбачає

- А. визначення поточної вартості витрат на відтворення чи заміщення об'єкта з подальшим коригуванням на суму зносу
- В. визначення поточної вартості очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки
- С. аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки
- Д. застосування попередньо перелічених підходів

19. Комбінований підхід оцінки об'єктів нерухомості передбачає

- А. визначення поточної вартості витрат на відтворення чи заміщення об'єкта з подальшим коригуванням на суму зносу
- В. визначення поточної вартості очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки
- С. аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки
- Д. усі відповіді вірні

20. Видами вартості є

- А. ринкова вартість
- В. інвестиційна вартість
- С. ліквідаційна вартість
- Д. всі відповіді вірні

21. Інвестиційна вартість – це

- А. обґрунтована вартість реалізації активів підприємства за вирахуванням загальної суми зобов'язань і витрат на реалізацію
- В. обґрунтована вартість підприємства для встановленого чи передбаченого власника. Враховує приріст доходу від використання ноу-хау, планів реорганізації і т.ін.
- С. вид вартості, яка відображає всі існуючі підходи і відповідає максимуму з вартостей, отриманих за допомогою їх використання
- Д. вірної відповіді не має

22. Ринкова вартість – це

- А. обґрунтована вартість реалізації активів підприємства за вирахуванням загальної суми зобов'язань і витрат на реалізацію
- В. обґрунтована вартість підприємства для встановленого чи передбаченого власника. Враховує приріст доходу від використання ноу-хау, планів реорганізації і т.ін.
- С. вид вартості, яка відображає всі існуючі підходи і відповідає максимуму з вартостей, отриманих за допомогою їх використання
- Д. вірної відповіді не має

23. Ліквідаційна вартість – це

- А. обґрунтована вартість реалізації активів підприємства за вирахуванням загальної суми зобов'язань і витрат на реалізацію

- В. обґрунтована вартість підприємства для встановленого чи передбаченого власника. Враховує приріст доходу від використання ноу-хау, планів реорганізації і т.ін.
- С. це вид вартості, яка відображає всі існуючі підходи і відповідає максимуму з вартостей, отриманих за допомогою їх використання
- Д. вірної відповіді не має

24. Метод оцінки вартості, який полягає у визначенні чистої вартості активів підприємства, яка визначається як різниця між вартістю активів підприємства і вартістю його зобов'язань, визначених на дату оцінки, це

- А. метод накопичення активів
- В. метод ліквідаційної вартості
- С. метод заміщення
- Д. метод прямого відновлення

25. Для визначення вартості окремих активів в рамках витратного підходу використовують

- А. метод накопичення активів
- В. метод прямого відновлення
- С. метод заміщення
- Д. метод прямого відновлення і заміщення

26. Метод оцінки вартості, який ґрунтується на розрахунку ліквідаційної вартості об'єкта, виходячи з величини його ринкової вартості, це

- А. прямий метод
- В. непрямий метод
- С. метод заміщення
- Д. метод прямого відновлення

27. Основними методами дохідного підходу є

- А. метод прямої капіталізації доходу та метод дисконтування
- В. метод аналізу та індексації витрат (метод трендів)
- С. методи визначення відновної вартості об'єкта
- Д. метод поагрегатного та покомпонентного розрахунку

28. Поточна вартість прогнозованих доходів, яка оцінює підприємство за межею встановленого прогнозного періоду, - це

- А. ліквідаційна вартість
- В. вартість реверсії
- С. вартість заміщення
- Д. вартість чистих активів

29. Точною вважається оцінка бізнесу

- А. масова
- В. індивідуальна
- С. колективна
- Д. всі відповіді вірні

30. Процес оцінки бізнесу складається таких етапів

- А. визначення завдання, складання плану робіт, обробка даних, застосування підходів до оцінки, написання звіту про оцінку, висновок експерта
- В. визначення завдання, складання плану робіт, збір та обробка даних, застосування підходів до оцінки, написання звіту про оцінку, висновок експерта

С. визначення завдання, збір та обробка даних, застосування підходів до оцінки, написання звіту про оцінку, висновок експерта

Д. визначення завдання, попередній огляд та план робіт, збір та обробка даних, аналіз найбільш ефективного використання, застосування підходів до оцінки, узгодження результатів оцінки, написання звіту про оцінку

31. На якому етапі оцінки бізнесу необхідна інформація про навколишнє середовище

А. етап визначення завдання

В. етап попереднього огляду

С. етап збору та обробки даних

Д. етап написання звіту

32. Доходний підхід – це

А. ряд методів, які дозволяють оцінити бізнес як сукупність активів, що являють собою певний майновий комплекс, достатній для виробництва продукції, робіт та послуг

В. уява про вартість об'єкта як про еквівалент усіх очікуваних доходів, які цей об'єкт здатен принести своєму власнику у майбутньому при його розумовому використанні

С. орієнтація на використання ринкових цін підприємств-аналогів та на фактично досягнуті результати діяльності оцінюваного підприємства

Д. вірної відповіді не має

33. Порівняльний підхід – це

А. ряд методів, які дозволяють оцінити бізнес як сукупність активів, що являють собою певний майновий комплекс, достатній для виробництва продукції, робіт та послуг

В. уява про вартість об'єкта як про еквівалент усіх очікуваних доходів, які цей об'єкт здатен принести своєму власнику у майбутньому при його розумовому використанні

С. орієнтація на використання ринкових цін підприємств-аналогів та на фактично досягнуті результати діяльності оцінюваного підприємства

Д. вірної відповіді не має

34. Майновий підхід – це

А. ряд методів, які дозволяють оцінити бізнес як сукупність активів, що являють собою певний майновий комплекс, достатній для виробництва продукції, робіт та послуг

В. уява про вартість об'єкта як про еквівалент усіх очікуваних доходів, які цей об'єкт здатен принести своєму власнику у майбутньому при його розумовому використанні

С. орієнтація на використання ринкових цін підприємств-аналогів та на фактично досягнуті результати діяльності оцінюваного підприємства

Д. вірної відповіді не має

35. Метод дисконтування доцільно використовувати

А. якщо очікується стабільна дохідність бізнесу

В. коли неможливо зробити прогноз відносно стабільності доходів

С. коли необхідне коригування балансу підприємства

Д. для приблизних розрахунків ринкової вартості підприємства

36. Метод заміщення доцільно використовувати

А. якщо очікується стабільна дохідність бізнесу

В. коли неможливо зробити прогноз відносно стабільності доходів

С. коли необхідне коригування балансу підприємства

Д. для приблизних розрахунків ринкової вартості підприємства

37. Основними оціночними мультиплікаторами є

- A. ціна підприємства (вартість)/прибуток
- B. ціна підприємства (вартість)/грошовий потік
- C. ціна підприємства (вартість)/балансова вартість активів
- D. всі відповіді вірні

38. Отримана вартість бізнесу може бути відкоригована в залежності від

- A. портфельної знижки
- B. високої ліквідності бізнесу
- C. наявності значних активів виробничого призначення
- D. попиту на ринку

39. Метод розрахунку вартості об'єкта нерухомості, який полягає в складанні об'єктних і зведених кошторисів будівництва оцінюваного об'єкта, як якби він будувався знову, називається

- A. метод порівняльної одиниці виміру
- B. поелементний метод
- C. самостійний метод
- D. індексний метод

40. Метод, який полягає в множенні скоригованої вартості обраної для розрахунку одиниці виміру об'єкта на кількість одиниць оцінюваного об'єкта, називають

- A. метод питомої вартості
- B. поелементний метод
- C. самостійний метод
- D. індексний метод

41. Експертний метод розрахунку фізичного зносу

- A. полягає у визначенні експертом відсотка зносу окремих елементів будівель і споруд
- B. проявляється у втраті конструктивними елементами будівель початкових технічних і експлуатаційних властивостей, що призводить до втрати споживчих якостей даних об'єктів
- C. полягає у визначенні витрат на відновлення елементів будівель і споруд
- D. припускає використання норм амортизаційних відрахувань основних засобів

42. Нормативний (бухгалтерський) метод розрахунку фізичного зносу

- A. полягає у визначенні експертом відсотка зносу окремих елементів будівель і споруд
- B. проявляється у втраті конструктивними елементами будівель початкових технічних і експлуатаційних властивостей, що призводить до втрати споживчих якостей даних об'єктів
- C. полягає у визначенні витрат на відновлення елементів будівель і споруд
- D. припускає використання норм амортизаційних відрахувань основних засобів

43. Хронологічний термін життя об'єкта - це

- A. період, що минув з дня введення об'єкта в експлуатацію до дати його оцінки
- B. період, коли будівля (споруда) існує і в ньому можна працювати або жити
- C. період існування будівлі, коли в ньому можна працювати, визначений державними нормативними документами
- D. термін його життя, визначений експертним шляхом виходячи з оцінки його зовнішнього вигляду, технічного стану, економічних і інших факторів

44. Термін економічного життя – це

- A. часовий відрізок, в, протягом якого об'єкт можна використовувати, витягуючи з нього прибуток
- B. період, коли будівля (споруда) існує і в ньому можна працювати або жити

- C. період існування будівлі, коли в ньому можна працювати, визначений державними нормативними документами
- D. термін його життя, визначений експертним шляхом виходячи з оцінки його зовнішнього вигляду, технічного стану, економічних і інших факторів

45. Метод, який заснований на порівнянні ринкових цін акцій подібних підприємств

- A. метод ринку капіталу
- B. метод угод
- C. метод галузевих коефіцієнтів
- D. порівняльний метод

46. При оцінці вартості до інтервальних мультиплікаторів не відносять

- A. «ціна / прибуток»
- B. «ціна / грошовий потік»
- C. «ціна / чиста вартість активів»
- D. «ціна / виручка»

47. Коригування ціни компанії на суму капіталізованого прибутку, яка забезпечується наявністю у фірми гудвілу та інших нематеріальних активів здійснюється методом

- A. надлишкового прибутку
- B. безборговій оцінки
- C. галузевих коефіцієнтів
- D. оцінки нематеріальних активів

48. Внаслідок збільшення вартості акції на величину так званої «премії за контроль» вартість пакета акцій буде

- A. вище на 25 – 35%
- B. вище на 35 – 40%
- C. нижче на 15 – 30 %
- D. нижче на 35 – 40%

49. Джерелами інформації про ціни угод з аналогічними об'єктами є

- A. дані про ціни угод з акціями та іншими цінними паперами, здійснюваних на відкритих фондових ринках (на біржах і в системах відкритої електронної позабіржової торгівлі), якщо об'єкт такої угоди не надає його власнику будь-які повноваження контролю
- B. дані про ціни угод з акціями та іншими цінними паперами, внески в статутних капіталах, якщо об'єкт такої угоди надає його власнику все або деякі повноваження контролю
- C. дані про ціни угод в формі злиття, приєднань (поглинань) або продажу підприємства (бізнесу) в цілому
- D. всі відповіді вірні

50. При відборі підприємств-аналогів слід враховувати наступні параметри порівняльності

- A. розмір підприємства
- B. тотожність виробленої продукції
- C. ідентичність досліджуваних періодів
- D. всі відповіді вірні

51. Обчислити амортизацію на оцінюваному підприємству можливо

- A. згідно методам обліку ресурсів, що застосовуються підприємством-аналогом
- B. за допомогою методів підприємства-аналога з метою привести у відповідність розрахунок прибутку і грошового потоку підприємства

- C. шляхом додавання або віднімання грошової суми із застосуванням коефіцієнта (відсотка) до ціни продажу (пропозиції) зазначеного підприємства або шляхом їх комбінування
- D. вірної відповіді не має

52. Мультиплікатор ціна / дивіденди застосовується

- A. якщо дивіденди на підприємстві (його аналогах) виплачуються стабільно
- B. при оцінці в сфері послуг і при аналізі підприємств, що мають різні податкові умови
- C. для оцінки бізнесу з вузькою номенклатурою виробництва і послуг
- D. при оцінці холдингових компаній, або в тих випадках, коли необхідно за короткий термін продати значну частину активів

53. Після отримання значення вартості бізнесу оцінюваного підприємства необхідно

- A. «звести» значення вартості в одне ціле
- B. застосувати необхідні поправки
- C. отримати підсумкове значення ринкової вартості; скласти звіт
- D. все вищеперераховане

54. При узгодженні вартості підприємства враховуються

- A. повнота і достовірність інформації
- B. відповідність мети
- C. переваги і недоліки підходів в конкретній ситуації
- D. все вищеперераховане

55. Обґрунтування оціночної процедури узгодження результатів

- A. відображається у звіті про оцінку за запитом
- B. відображається у звіті про оцінку завжди
- C. відображається у звіті про оцінку при бажанні експерта
- D. всі відповіді вірні

56. Підсумкова величина вартості об'єкта оцінки – це

- A. величина, отримана як підсумок обґрунтованого оцінювачем узагальнення результатів розрахунків вартості об'єкта оцінки при використанні різних підходів до оцінки і методів оцінки
- B. отримання підсумкової оцінки майна шляхом зважування і порівняння результатів, отриманих із застосуванням різних підходів до оцінки
- C. результат, отриманий за допомогою врахування переваг та недоліків в конкретній ситуації
- D. вірної відповіді не має

57. Узгодження результатів оцінки вартості підприємства – це

- A. величина, отримана як підсумок обґрунтованого оцінювачем узагальнення результатів розрахунків вартості об'єкта оцінки при використанні різних підходів до оцінки і методів оцінки
- B. отримання підсумкової оцінки майна шляхом зважування і порівняння результатів, отриманих із застосуванням різних підходів до оцінки
- C. результат, отриманий за допомогою врахування переваг та недоліків в конкретній ситуації
- D. вірної відповіді не має

58. При узгодженні результатів оцінки вартості підприємства використовують

- A. метод логічного аналізу
- B. метод аналізу ієрархій
- C. метод розстановки пріоритетів
- D. всі відповіді вірні

59. Перевагою методу аналізу ієрархій є

- A. використання парних порівнянь, що спрощує вибір вагових коефіцієнтів при аналізі трьох і більше альтернатив
- B. чисельна оцінка переваги однієї альтернативи над іншою за допомогою шкали
- C. можливість оцінювати альтернативи з урахуванням ієрархічності рівнів
- D. всі відповіді вірні

60. Метод, який в результаті розрахунків дає вартість міноритарного пакета акцій, на його основі можна визначити вартість всієї підприємства, причому ця вартість не включає в себе вартість контролю

- A. метод чистих активів
- B. метод ліквідаційної вартості
- C. метод ринку капіталу
- D. метод угод

61. Значення вартості міноритарного пакета акцій отримується за допомогою методу

- A. дисконтування грошових потоків
- B. ліквідаційної вартості
- C. ринку капіталу
- D. чистих активів

62. Значення вартості бізнесу, отримане методом дисконтування грошових потоків, методом капіталізації прибутку, методом чистих активів, методом ліквідаційної вартості

- A. включає в себе премію за контроль і не включає знижку за низьку ліквідність
- B. включає в себе і поправку на ліквідність, і поправку на низький ступінь контролю
- C. включає і премію за контроль, і поправку на ступінь ліквідності
- D. всі відповіді вірні

63. Значення вартості контрольного пакета акцій, отримане методом угод

- A. включає в себе премію за контроль і не включає знижку за низьку ліквідність
- B. включає в себе і поправку на ліквідність, і поправку на низький ступінь контролю
- C. включає і премію за контроль, і поправку на ступінь ліквідності
- D. всі відповіді вірні

64. Серед сучасних підходів до управління вартістю виділяють вчення

- A. А. Дамадарана
- B. Т. Коупленда і Дж. Муррін
- C. М. Амрам
- D. всі відповіді вірні

65. Модель оцінки вартості, в якій використовується класична пентаграма для визначення процесу і типових процедур реструктуризації з позицій потенційного збільшення вартості підприємства

- A. модель «Пентагон» McKinsey
- B. модель А. Дамадарана
- C. модель конкурентної стратегії М. Портера
- D. «теорема М & М»

66. Концепція оцінки вартості, яка поєднує традиційний підхід до фінансового аналізу діяльності підприємства, що базується на фінансових коефіцієнтах, і новий напрямок аналізу компаній, заснований на оцінці їх вартості

- A. модель «Пентагон» McKinsey
- B. концептуальна модель К. Уолша
- C. концепція Т. Левіса
- D. концепція С. Мордашова

67. Концепція оцінки вартості, в рамках якої в якості показника рентабельності окремого бізнесу розглядається показник рентабельності інвестицій, розрахований за грошовими потоками

- A. концептуальна модель К. Уолша
- B. концепція Т. Левіса
- C. концепція І. Егерєва
- D. концепція С. Мордашова

68. Темп зростання прибутку відповідно до моделі А. Дамодарана обумовлений фундаментальними показниками підприємства

- A. рентабельністю активів і політикою підприємства в області реінвестування
- B. рентабельністю вкладеного капіталу
- C. коефіцієнтом реінвестування
- D. оборотним капіталом і чистими капітальними витратами

69. Факторами, які впливають на вартість підприємства, є

- A. час отримання доходу
- B. обсяг реалізації продукції
- C. загальні засоби
- D. всі відповіді вірні

70. Вплив на ті чи інші чинники в цілях управління вартістю бізнесом здійснюється відповідно з

- A. фінансовими стратегіями
- B. інвестиційними стратегіями
- C. операційними стратегіями
- D. всі відповіді вірні

71. Управління вартістю підприємства направлено на забезпечення росту ринкової вартості самого підприємства та його акцій. Для цього застосовуються такі прийоми

- A. маркетингу
- B. оперативного управління
- C. управління інноваційними проектами
- D. всі відповіді вірні

72. Управління формуванням вартості бізнесу – це

- A. довгостроковий процес
- B. безперервний процес
- C. періодичний процес
- D. всі відповіді вірні

73. Система управління вартістю (СУВ) включає такі етапи

- A. постановка цілей та задач, проведення управлінської інвентаризації майна підприємства і оцінка бізнесу, формування показників діяльності та ефективності
- B. опис об'єктів управління, аналіз вкладу підрозділів в вартість підприємства
- C. розробка системи оцінки оперативних і стратегічних управлінських рішень, розробка системи регламентуючих документів, оцінка та підготовка звіту

D. всі відповіді вірні

74. Зміна вартості підприємства може статися в наслідок

- A. причин змін, що відбулися безпосередньо в оцінюваному підприємстві
- B. причин змін, що відбулися в галузі
- C. причин змін, що відбулися в країні в цілому
- D. всі відповіді вірні

75. Основними способами впливу на вартість підприємств є

- A. реалізація інвестиційних проектів
- B. структурна перебудова підприємства
- C. прозорість і відкритість підприємства
- D. все вищеперераховане

76. Розробка заходів з управління ризиками проводиться на етапі оцінки вартості підприємства

- A. діагностика підприємства і оцінка його поточної вартості
- B. коригування стратегії розвитку підприємства в напрямку збільшення вартості
- C. розробка бізнес-плану відповідно до обраної стратегії
- D. впровадження системи управління вартістю

77. Управління вартістю підприємства забезпечує

- A. рада директорів
- B. корпоративний центр
- C. рада директорів і корпоративний центр
- D. вірної відповіді не має

78. До чинників оцінки вартості за низьким ступенем важливості компанія Ernst & Young відносить

- A. стратегічний напрям
- B. витрати на розробку бренду
- C. витрати на наукові дослідження і розробки
- D. конкурентне середовище

79. Показник економічної доданої вартості позначається як

- A. EVA
- B. ROCE
- C. WACC
- D. EP

80. Вартість бізнесу визначається

- A. як різниця між ринковою вартістю всього капіталу підприємства і сукупним інвестованих капіталом
- B. як різниця між ринковою вартістю підприємства і сукупним інвестованих капіталом
- C. як різниця між сукупним інвестованих капіталом і ринковою вартістю всього капіталу підприємства
- D. вірної відповіді не має

ПРИКЛАД РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Ситуаційна задача. За інформацією табл. 1 оцінити ймовірність банкрутства підприємства у базовому і звітному роках, використовуючи п'ятифакторну модель Альтмана. За результатами оцінки визначити, які управлінські рішення слід ухвалити керівництву підприємства щодо попередження стану банкрутства або щодо виходу із цього стану.

Таблиця 1 – Вихідна інформація для оцінки ймовірності банкрутства підприємства, тис. грн.

Показник	Базовий рік	Звітний рік	Абсол. відхилення	Темп зміни, %
Оборотні активи	193235	371990	178755	92,5
Активи	1092910	1516612	423702	38,8
Акціонерний капітал	257251	292929	35678	13,9
Позиковий капітал короткостроковий	168440	211499	43059	25,6
Фонди спеціального і цільового фінансування	0	0	0	-
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	134859	326613	191754	142,2
Прибуток чистий (збиток)	-46207	3832	50039	108,3
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	-55749	32311	88060	158,0
Виплачені дивіденди	0	0	0	-

Розв'язання:

П'ятифакторна модель Альтмана щодо оцінки ймовірності банкрутства має наступний вигляд:

$$Z = 1,2 K_{oa} + 1,4 R_{apd} + 3,3 P_a + 0,6 K_p + 1,0 K_{ota}$$

де K_{oa} - частка оборотних активів в загальній сумі активів. Загальну суму активів слід розглядати як загальну суму майна, тобто суму необоротних і оборотних активів підприємства;

$$\text{тоді } K_{oa} = OA : A$$

R_{apd} - рентабельність активів, обчислена за чистим прибутком за вирахуванням дивідендів з урахуванням коштів фондів спеціального і цільового фінансування до загальної суми активів;

$$R_{apd} = (Фсцф + Пч \text{ без індивід}) / A$$

P_a - рентабельність активів, обчислена за прибутком від звичайної діяльності до оподаткування:

$$P_a = Пб : A$$

K_p - коефіцієнт покриття за ринковою вартістю власного капіталу, тобто відношення ринкової вартості акціонерного капіталу (статутний (Куст) і додатковий (Кд) капітал - підвищення курсової вартості акцій в силу зростання їх надійності) до позикового короткострокового капіталу:

$$K_p = (K_{уст} + K_d) / ЗКк$$

K_{ota} - віддача всіх активів, тобто відношення виручки від реалізації до загальної суми активів.

$$K_{ota} = ВРч : A$$

Результати проведених розрахунків ймовірності банкрутства підприємства узагальнені у табл. 2.

Таблиця 2 – Результати розрахунків елементів моделі Альтмана

Показник	Показник	Базовий рік	Звітний рік	Абсол. відхилення	Темп зміни, %
Частка оборотних активів в активах	Коа	0,18	0,25	0,07	38,9
Рентабельність активів (розрахована за чистим прибутком за вирахуванням дивідендів)	Рапд	-0,04	0,00	0,04	100
Рентабельність активів (розрахована за прибутком від звичайної діяльності до оподаткування)	Ра	-0,05	0,02	0,07	40,0
Коефіцієнт покриття за ринковою вартістю власного капіталу	Кп	1,53	1,39	-0,14	9,2
Коефіцієнт віддачі активів	Кота	0,12	0,22	0,10	83,3
Показник ймовірності банкрутства	Z	0,70	1,04	0,34	48,6

Залежно від значення Z-показника ймовірність банкрутства оцінюється як:

- 1,8 і менше - дуже висока
- від 1,81 до 2,7 – висока
- від 2,71 до 2,9 - існує можливість
- 3,0 і більше - дуже низька

Відповідь. Розраховані значення Z-показника (0,7 і 1,04 відповідно у базовому і звітному роках) свідчать про дуже високу ймовірність банкрутства підприємства.

Потенційними управлінськими рішеннями, які спрямовані на виправлення ситуації, є:

- оптимізація структури капіталу підприємства зі збільшенням частки оборотних активів, що призведе до її мобільності, а відтак до більшої ліквідності балансу;
- зменшення витрат операційної діяльності, оскільки темпи зростання чистого прибутку відстають від темпів приросту чистого доходу від реалізації;
- підвищення ринкової вартості акціонерного капіталу для забезпечення зростання коефіцієнту покриття тощо.

Навчальне видання

Волошина Світлана Василівна

Каминський Павло Дмитрович

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

**Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Ступінь «Магістр»**

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.2,3

*Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої справи
ДК № 4929 від 07.07.2015 р.*